

Maitri-Setu

Let the holy stream of friendship may flow in my heart

Examination Special

Apurva Ankleshwaria, a budding mathematician, awarded BEST AMITIAN by acclaimed educationist and Mathematician, Dr. Mahavir Vasavada.

Mrs. Saroj Rana, being felicitated for her continuous 15 years of committed service.

Felicitations of Excellence on Republic Day Celebration

Our Self-less, Sincere teachers Mrs. Trupti Dalal, Mrs. Jagruti Mehta, Mrs. Kausha Shah, Mrs. Kinaxi Raj, Mrs. Saroj Rana, Mrs. Shilpa Choksi being felicitated.

BEST AMITIAN RUNNERS - UP

Annual Cultural Programme 25th & 26th January 2010 : Nursery to Std. IV

Parents and Teachers entertained the Children.

INDEX

● Amity Parivaar Speaks	02
● પરીક્ષાનું તાંડવ નૃત્ય શરૂ	03
● જેને જીવનથી પણ વિશેષ મહત્વ અપાઈ રહ્યું છે તે બોર્ડની પરીક્ષાઓ : આટલું વિચારીએ.....	06
● Preparing for an examination	09
● Examination: A Sweet Dream	11
● Fear	13
● Amity News Bulletin	16
● અંમિટીના પટાંગણમાં ઉજવાયો બાળમેળો	19
● રજમો વાર્ષિક રમતોત્સવ	23
● બોર્ડની પરીક્ષા આપનાર વિદ્યાર્થીનો મમ્મી પપ્પાને પત્ર	24
● Republic Delights	28
● ધો.૧૦ માટે સ્પેશિયલ પરીક્ષા	29
● સમસ્યા ઉકેલમાં પરીક્ષાનું સ્થાન	31
● Student's views on Examinations	34
● Poems	37
● જોકસ	42
● ઋણ સ્વીકાર	43
● આપઘાત કે ખૂન	44

AMITY PARIVAAR SPEAKS

Dear Friends,

It is a pleasure to put in your hands the 51st issue of MAITRI- SETU, Our children our future, we say so, but is it true? They need our care, support, counsel, direction, concern, but have we been able to sustain their needs? This is a question we all need to ask ourselves as Parents, teachers, and society at large. It is nearing examination time and we see the stress on the face of the students, why do we create this tension in them, why the need for excellence in the race of MARKS, each star is a own identity, let him/her shine. Let us help our children tackle the MONSTER we call EXAMS. This issue is a small contribution from us towards society. A lot has been said on the examination system and will be said, it will be news today and a forgotten episode tomorrow. If we can through this issue at least help even one child to change his/ her views or be courageous and fearless, we have won the war.

We had our Cultural Programme, and it was fun filled December and January, amidst the activities of examinations for the 10th and 12th, the Sports Day, the selection of the best Amitian, the Republic Day celebrations.

We are doing our spade work for the preparations of the 25th year celebrations to start from the 11th June 2010 . In this context, our Managing Trustee Mr Ranchhod Shah and Principal Prakash Mehta, went to meet Educationist and Scientist Professor Yashpal at Gandhinagar , where he had come to attend the National Children's Science Congress. We plan to make it a year to remember for all by having various functions, not only scholastic, but involving, art, culture, music, sports, social values.

Through this we invite all ex Amitians (students, teachers, support staff) to please get in touch with us on our email. Amity has made this journey with your support. We have scheduled many programmes for you.

Imparting education through the medium of computers is fast advancing, to make imparting education a pleasure for us and a joy for the students we inaugurated an **e - Class Room**, with all e-learning aids and a huge interactive board.

Happy reading and please do let us know your views as we believe that there is no end to learning and changing.

Amity School Parivaar

'Ability is what you're capable of doing. Motivation determines what you do. Attitude determines how well you do it.Lou Holtz

પરીક્ષાનું તાંડવ નૃત્ય શરૂ !

પ્રતિવર્ષ દરેક વાતની એક સીઝન શરૂ થાય છે. કેરીની સીઝન, શાકભાજીની ઋતુ, અનાજ ભરવાની સીઝન, તેમ આપણા સમાજમાં પ્રત્યેક વર્ષે ફેબ્રુઆરી અને માર્ચ માસમાં પરીક્ષાની સીઝન શરૂ થાય. ખાસ કરીને ધો. ૧૦ અને ધો. ૧૨ની પરીક્ષા એટલે જેમના સંતાનો આ ધોરણોમાં છે તે તો ખરા જ પરંતુ જેમને સીધી રીતે કોઈ સંબંધ નથી તેવી પ્રત્યેક વ્યક્તિ જાણે પરીક્ષામય બની જઈ સમગ્ર વાતાવરણને તાણયુક્ત બનાવી દે છે. પાંચ કરોડની વસ્તીમાંથી સીધી રીતે સંકળાયેલ વધુમાં વધુ ૧૨ લાખ વિદ્યાર્થીઓને સમગ્ર સમાજ તણાવની ભયંકર પરિસ્થિતિમાં મૂકી દે છે.

શિક્ષક, શાળા, વાલી, સમાજ, સરકાર અને હવે તો ધાર્મિક અને સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ તમામ ચોરે અને ચોટે માત્ર પરીક્ષા, પરીક્ષા જ કરે છે. જેનું જીવનમાં અત્યંત અલ્પ મહત્વ છે તેવી આ પરીક્ષા જાણે કોઈ યુધ્ધની તૈયારી થતી હોય તે રીતે સમાજમાં ભય અને આતંકનું વાતાવરણ ઉપસાવી રહી છે. ઠેર ઠેર સભાઓ, શાળાઓ દ્વારા એક કરતાં વધુ પરીક્ષાઓનો આગ્રહ, ટ્યૂશનમાં લેવાતી ઉપરા છાપરી કસોટીઓ, ધંધાદારી લોકોએ બહાર પાડેલ પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો અને તેની ઉત્તરવહીઓની ધંધાકીય રીતે થતી તપાસ અને તે પરત કરવા માટે સમારંભો – મેળાવડાઓ અને વાલીસભાઓ દ્વારા આપણે શું હાંસલ કરવા માંગીએ છીએ ? આવા ભયયુક્ત અને અત્યંત દબાણ હેઠળ દિવસો વિતાવતો નાનકડો ૧૫-૧૭ વર્ષનો યુવક આપઘાત ન કરે તો શું કરે ?

વાલીઓ, સમાજ અને શાળાઓની પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી પાસેથી અત્યંત ઊંચી અપેક્ષાઓ, તેની શક્તિ કરતાં ઘણી વધારે માંગણીઓ વ્યક્તિને નિરાશામાં ન ધકેલે તો શું કરે ? ધો. ૧૦ની પરીક્ષા બાદ હવે પૂર્ણ પણે જેને જે પ્રવાહમાં જવું હોય તેની પૂરતા પ્રમાણમાં સુવિધાઓ હોવા છતાં ધો. ૧૦ની પરીક્ષાને બિનજરૂરી પ્રતિષ્ઠાનો પ્રશ્ન બનાવી બાળકોને અત્યંત કફોડી સ્થિતિમાં મૂકવામાં આવી રહ્યા છે.

આ પરીક્ષા જ જીવનનું સર્વસ્વ હોવાનું સમજી બેઠેલો નાનકડો બાળક— કિશોરાવસ્થામાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે ત્યારે મરણિયો બનીને જંગમાં ઝૂકાવે છે અને જે કરવું પડે તે તમામ કરવા માટે પોતાનું સર્વસ્વ હોમી દેવા તૈયાર છે. તે યેન કેમ પ્રકારે વધુમાં વધુ ગુણ લાવવા માટેના રસ્તાઓ શોધે છે. આ કાચી ઉંમરે તેને પ્રામાણિકતા અને અપ્રમાણિકતા વચ્ચેનો તફાવત ખબર નથી. તેથી તે પ્રમાણિકતાપૂર્વક હાંસલ ન કરી શકાય તો અપ્રમાણિકતા તરફ દોટ મૂકે છે અને ક્યારેક અપરિપકવ અને દૂરંદેશીના અભાવવાળા વડીલ પણ તેમાં જોડાઈ જાય છે.

મને એક પ્રસંગ યાદ આવે છે. હું કોલેજમાં અભ્યાસ કરતો હતો. મારા એક નજીકના સગાની દીકરી ધો. ૧૧ની પરીક્ષા આપી રહી હતી. તેની પાસે કાપલી હોવાથી પરીક્ષામાં ચોરી કરતાં પકડાઈ ગઈ. ઘેર આવીને ખૂબ રડી અને રડતાં રડતાં તેણે તેની વિધવા માને શાળામાં બનેલ પ્રસંગની વાત કરી. મારા

The greatest discovery of my generation is that human beings can alter their lives by altering their attitudes of mindWilliam James

આશ્ચર્ય વચ્ચે માતાએ જણાવ્યું. ‘પરીક્ષકે કાપલી માંગી તો તારે ચાવી જવી હતીને ? તેઓ પેટમાંથી થોડા બહાર કઢાવી લેવાના હતા ?

માતાની આ શિખામણનો તેને કેવો ઉપયોગ ત્યારે કર્યો તે તો ખબર નથી પરંતુ મોટાપણે સાસરે જઈને જૂઠું બોલવામાં તે બહેન પાવરધા થઈ ગયા. વારંવાર જૂઠું બોલતાં પકડાંતા ગયા અને અંતે તેમનું લગ્ન જીવન છૂટાછેડામાં પરિણમ્યું. માતાની નાનપણની એક ખોટી-બિનજરૂરી શિખામણને કારણે તેને જીવનમાં શું ભોગવવું પડ્યું તે હું મારી દૃષ્ટિ સમક્ષ વર્ષોથી જોઈ રહ્યો છું.

વર્ષો જાય છે તેમ પરીક્ષાનું ભારણ ઓછું કરવાને બદલે આપણે તેનો હાઉ અને ભારણ શા માટે વધારી રહ્યા છીએ ? તે સમજાતું નથી. આ એક પેચીદા પ્રશ્નનો ઉકેલ લાવવાને બદલે અત્યંત ઉત્સાહી, કંઈક કરી દેખાડવાની લ્હાયમાં સમાજ, શાળા, સરકારી અધિકારીઓ વધારેને વધારે હાઉ ઊભો કરી પોતાની પ્રતિષ્ઠાનો દેખાડો ઊભો કરી રહ્યા હોય તેમ અનુભવાઈ રહ્યું છે.

એક જમાનામાં માત્ર જે તે શાળાના આચાર્ય અને શિક્ષકો જ પરીક્ષા લેતા હતા અને બધું સુપેરે ચાલતું હતું. ધીમે ધીમે તેમાં વાલીઓ જોડાયા, વાલીઓ પરીક્ષા કેન્દ્રો ઉપર જવા માંડ્યા અને તક મળે પરીક્ષામાં પ્રમાણિકતાના ભોગે બાળકોને મદદ કરતા આવ્યા. ક્યારેક શાળાના કર્મચારીઓ જાણે-અજાણે કોઈકવાર લાલચથી તો કોઈકવાર ધાકધમકીથી, તેમાં જોડાવા લાગ્યા. વ્હાલા દવલાની નીતિ આવવા માંડી. સૌને લાગ્યું કે પરીક્ષા કેન્દ્રમાં કાંઈક રંધાઈ રહ્યું છે. અને સૌ સરવાળે નાના બાળકો કે જેમની સમક્ષ આદર્શ પૂરવાર થવા જોઈએ તેવા વડીલો તેમની અપ્રમાણિકતા જાહેરમાં પ્રગટાવવા માંડ્યા. શરૂઆતમાં તેની શરમ અનુભવાતી હતી, પરંતુ વારંવાર જો કોઈ ખોટું કાર્ય કરીએ તો તે આપણા જીવનનો ભાગ બને છે તેમ કુટેવો કોઠે પડવા લાગી.

ત્યારબાદ ઉત્તરવહીઓની તપાસણી દરમ્યાન પરીક્ષકોના ઘરનાં સરનામા શોધી તેમને ત્યાં પહોંચી જઈ અયોગ્ય કાર્ય કરવા અને કરાવવાનો શિરસ્તો શરૂ થયો અને તેમાંથી શરૂ થઈ મધ્યસ્થ મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ, તેમાં પણ આપણે છીંડા પાડવામાં હોંશિયાર બન્યા એટલે શરૂ થઈ બારકોડ પદ્ધતિ. આમ પરીક્ષાના વહીવટમાં વારંવાર કડકાઈ કરી ચોરી ડામવાના પ્રયત્નો થયા. ખાડે ડૂબ્યા અને ઉઘાડા બારણા જેવી દશામાં આપણે મૂકાયા.

તેવું જ કામ આપણે પરીક્ષાના નિરીક્ષણમાં કર્યું. પહેલાં શાળાના જ શિક્ષકો નિરીક્ષણ કરતા તેમાં વિ□સ ન રહ્યો તેથી અન્ય શાળાના શિક્ષકોને લાવ્યા. તેમાં પણ વિ□સ અને શ્રદ્ધા ન રહેતાં સ્કવોર્ડની રચના કરી. શરૂઆત મા સ્કવોર્ડ અને પછી ફ્લોઈંગ સ્કવોર્ડ અને વળી તેની ઉપર બોર્ડના અધિકારીઓની સ્કવોર્ડ. આપણને આટલેથી સંતોષ ન થતાં મહેસૂલ તથા સરકારના અન્ય ખાતાના અધિકારીઓને લાવ્યા, જાણે કે શિક્ષણ ખાતામાં બધા જ અપ્રમાણિક છે અને બીજે બધા પ્રમાણિક છે !

Although fate presents the circumstances,
how you react depends on your character.

આમ ઉત્તરોત્તર પરીક્ષાની બદી વધતી ગઈ. પરીક્ષાનો વિકલ્પ શોધવાનો સંનિષ્ઠ પ્રયત્ન કરવાને બદલે પરીક્ષા સુધારવાના નામે વધુને વધુ કાયદાકીય અંકુશો લાવી પરીક્ષાને ડામવાનો નિરર્થક પ્રયત્ન કરવા લાગ્યા. અરે ! વિદ્યાર્થીઓને તપાસવાને બહાને તેમને બાથરૂમમાં લઈ જઈ તપાસવાની શરૂઆત કરી. બૂટ-મોજા વર્ગખંડ બહાર કઢાવી પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી ચોરી કરવાનો જ છે તેમ માની તે પરીક્ષા આપે તે પહેલાં જ તેને અપ્રમાણિક જાહેર કરી દીધો.

આવા ત્રાસ અને ભય (કદાચ આતંક શબ્દ યોગ્ય લાગે ખરો!) ના વાતાવરણમાં આપણે માર્ય માસના બીજા બે સપ્તાહ પસાર કરીશું અને પાછા ઠેરના ઠેર ! ફરીથી પરીક્ષાની સીઝન નવા કાયદા, નવા ઉપાયો, નવા પ્રમાણિક થવાના પ્રયત્નો અને એજ રગશિયું ગાડું અને પોતે ઉત્તમ કર્યાનો દેખાવ લઈ નિરાંતે સૂઈ જઈશું. રોગને દૂર કરવાને બદલે રોગ વધુ વકરે તેવા ઈલાજો કરીશું. જીવનમાં અને આગળ વધવાના વર્ષોમાં પરીક્ષા પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું જ મહત્વ છે તે કુમળા મગજના બાળકમાં ઠસાવી દઈશું. શાળા જીવનના તેના દશ કે બાર વર્ષના કાર્યનું કોઈ જ મૂલ્યાંકન કર્યા વિના બાળકોને આપણે રહેસી નાખીએ છીએ. અને તેથી ધો. ૧ થી ૮ અને ધો. ૧૧ માં વિદ્યાર્થી કાંઈ શીખવાને બદલે પરીક્ષા પરીક્ષા કરે છે. અરે ! હવે તો જાગૃત વાલી ધો. ૧ માં વિદ્યાર્થીને પેપર કાઢી તેની પ્રેક્ટિસ કરાવે છે. આ બાબતે સૌએ વૈજ્ઞાનિક ઢબે વિચારવાની ખાસ જરૂર છે નહીં તો આજે તો આપણે **Bad to Worst** તરફ જઈ બાળક, શિક્ષણ અને સમાજને ગંભીર નુકશાન કરી રહ્યા છીએ. સર્વનાશના રસ્તે પ્રયાણ કરી રહ્યા છીએ. આમાં દોષિતને શોધવાને બદલે યોગ્ય રસ્તો શોધી યોગ્ય ઉપાય કરવાની શરૂઆત કરી ઉત્તમ વિકલ્પ માટે આગળ વધવાનું છે. સહિયારા ચિંતન-મનનની જરૂર છે. શાળા શિક્ષણના સમય દરમિયાન પરીક્ષાની સાથે સાથે નમ્રતા, સંવેદના, રાષ્ટ્રભક્તિ, લાગણી, લેખન, વાંચન, મનન, ધ્યાન, સર્જનશીલતા, પ્રયોગશીલતા, નિયમિતતા, સખત અને પ્રમાણિક મહેનત જેવા ગુણો વિકસાવી જીવનમાં ઉતારવા અને તેના વધુ વિકાસ માટેના સંનિષ્ઠ પ્રયત્નો આવશ્યક છે. જો પરીક્ષાને જ કેન્દ્રમાં રાખીશું તો જેમ અત્યાર સુધી અન્ય ગુણોના વિકાસ તરફ બેધ્યાન છીએ તેવું જ ભવિષ્યમાં બનતા કદાચ વધુ માઠા પરિણામના ભોગ બનીએ તો નવાઈ નહીં.

સાભાર : “રટે-ડીંગ અવેશન” –રણછોડ શાહ

I am convinced that attitude is the key to success or failure in almost any of life's endeavors. Your attitude-your perspective, your outlook, how you feel about yourself, how you feel about other people-determines you priorities, your actions, your values. Your attitude determines how you interact with other people and how you interact with yourself.

- Carolyn Warner

Attitude determines altitude.

જેને જીવનથી પણ વિશેષ મહત્વ અપાઈ રહ્યું છે તે બોર્ડની પરીક્ષાઓ : આટલું વિચારીએ.....

સ્નેહી વિદ્યાર્થી તથા વાલી મિત્રો,

ધો. ૧૦ – ધો. ૧૨ની પરીક્ષાઓ માટે આપણે અંમિટી શાળા પરિવાર હાર્દિક શુભેચ્છાઓ પાઠવે છે. આ પ્રસંગે આ બે લેખો આપને ભેટ ધરતાં આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ. પરિવાર સાથે નિરાંતે આ લેખોનું મનન કરશો તો જિંદગીની પરીક્ષામાં પણ સફળ થશો.

– અંમિટી શાળા પરિવાર.

‘ફરી એકવાર બોર્ડની પરીક્ષાઓ આવી પહોંચી. પરીક્ષાની તૈયારી કેવી રીતે કરશો? સારા માર્કસથી પાસ થવાના કિમીયાઓ વગેરે જેવા ફરમાસુ વિષયો પર પ્રવચનો અપાયા, સંભળાયા વાલીઓ માટે સતત ઉજાગરા અને ટેન્શનની ઋતુ એટલે બોર્ડની પરીક્ષા. નબળા વિદ્યાર્થીઓ માટે ડિપ્રેશનના દિવસો... નાપાસ થયો તો જીવનમાં રખડી પડશે, ભૂખે મરશે...’ થી શરૂ થતો ધમકીઓ અને ઉપદેશોનો ધોધ પરીક્ષાના છેલ્લા દિવસ સુધી ચાલે. બોર્ડની તથા શાળા-કોલેજની પરીક્ષાના પરિણામો પર અપાતો અકુદરતી ભાર બાળકોનું શૈશવ અને તરૂણોની વસંત છીનવી લે છે. વળી બોર્ડની પરીક્ષાની ચિંતામાં જિંદગીની પરીક્ષા પસાર કરવા માટેની તૈયારી ચૂકી જવાય છે. સંતાનોને બોર્ડની નહીં, જીવનની પરીક્ષા માટે તૈયાર કરીએ...

બોર્ડની પરીક્ષાઓ એટલે જાણે ક્યામતનો દિવસ. ઘરમાં અને સમાજમાં ભય તથા આતંકનું વાતાવરણ સર્જાય. માંડ ૧૦% વિદ્યાર્થીઓ એવાં હશે જેમણે માટે પરીક્ષા ઉત્સવ બની રહે છે. સરેરાશ વિદ્યાર્થી માટે બોર્ડની પરીક્ષાઓ એટલે સતત ચિંતાનો વિષય. ૪૦% વાળો પણ ટેન્શનમાં અને ૮૫%ની શક્યતા ધરાવતો વિદ્યાર્થી પણ સતત ટેન્શનમાં. પરીક્ષા પતે પછી ચિંતાનો પ્રકાર બદલાય. પરંતુ રિહાલ્ટ નહીં આવે ત્યાં સુધી માતા-પિતા અને સંતાનો તાણ હેઠળ જ જીવે. પરિણામ જાહેર થયા પછી પ્રવેશની પ્રક્રિયા શરૂ થાય. શામાં મળશે અને ક્યાં મળશે ? જેવા પ્રશ્નો અનિદ્રાનું કારણ બને. બોર્ડની પરીક્ષાઓ દરમ્યાન તરૂણોને મનોચિકિત્સક પાસે લઈ જવા પડે તેવા કિસ્સા વધી રહ્યા છે. સારું પરિણામ લાવવા માટે તથા અપેક્ષિત લાઈનમાં પ્રવેશ મેળવવાના હેતુથી સંતાનો પર જ માનસિક અત્યાચારો ગુજારવામાં આવે છે તે અંગે હવે વિચાર થવો જોઈએ.

બોર્ડની પરીક્ષાઓને સમાજ દ્વારા એની (પરીક્ષાઓની) પાત્રતા કરતા વિશેષ અને અકુદરતી મહત્વ અપાઈ રહ્યું છે. આ પરીક્ષાના પરિણામો આખરે શું સુચવે છે ? આ પરીક્ષામાં પ્રાપ્ત થતી જવલંત સફળતા શેની ગેરંટી આપે છે ? બોર્ડની પરીક્ષાનું. પરિણામ અને જીવનની સફળતા વચ્ચે કોઈ સંબંધ ખરો ? બોર્ડની

Success or failure is caused more by the mental attitude than by mental capacities.

Sir Walter Scott

પરીક્ષાનું રિઝલ્ટ મેડીકલ કે એન્જનીયરીંગમાં પ્રવેશ અપાવી શકે, પરંતુ ત્યાર પછી શું? જેઓ અત્યંત પ્રતિભાશાળી વિદ્યાર્થીઓ છે તેમને માટે બધું બરાબર હોઈ શકે છે. આવા વિદ્યાર્થીઓ તો પરીક્ષાની રાહ જોતા હોય છે. પોતાની કાબેલિયત પૂરવાર કરવાની તક મળતી હોવાથી એમને માટે પરીક્ષાના દિવસો ઉત્સવના દિવસો બની જાય છે. જો કે, આ પ્રકારના કિસ્સાઓમાં પણ ઉચ્ચત્તમ સફળતા પ્રાપ્ત થશે કે નહીં તેનો ભય સમગ્ર પરિવારને મહિનાઓ સુધી બાનમાં રાખીને પજવે છે છતાં અત્યંત તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓના સંદર્ભે બોર્ડની પરીક્ષાના પરિણામો (અસરો) વિશેષ ચિંતાની બાબતો બનતી નથી. બોર્ડની પરીક્ષા ઘાતક પૂરવાર થાય છે. પેલા ૪૦-૫૦ ટકાની પાત્રતા ધરાવતા તરૂણો માટે જેમના માતા-પિતાની તીવ્ર ઈચ્છા એમને ડોક્ટર કે કોમ્પ્યુટર એન્જનીયર બનાવવાની છે! ગગો માંડ માંડ પાસ થતો બારમું જોવા પામ્યો હોય તો એ સમાજને ડોક્ટર કે એન્જનીયરની ભેટ ધરવા ઈચ્છતા મહત્વાકાંક્ષી માતા-પિતાની ઉમદા ભાવનાની આપણે કદર કરીએ પરંતુ આપણો વાંધો ગગો લક્ષરેખા સુધી પહોંચશે તે માટે એને સુજા માતા-પિતા દ્વારા બેરહેમીથી ચાબુક ફટકારવામાં આવે તેની સામે છે. ઘણીવાર આ સિતમ સુક્ષ્મ પ્રકારનો હોય તેથી ઝટ નજરે પડતો નથી છતાં ગગાના ચહેરા પરની ભાવરેખાઓ મા-બાપના અપરાધની ગવાહી આપતી હોય છે. ક્યારેક સંતાને આત્મહત્યા કરવી પડે એટલી હદે એને સતાવવામાં આવે છે. તું એકવાર પાસ થઈ જા તોય બસ એવું વારંવાર કહેતા રહેવું તે ચાર-પાંચ વિષયમાં ચાર-પાંચ માર્ક્સ મેળવીને (ના) પાસ થતા રહેતા ગગાને આત્મહત્યા સુધી દોરી જવાનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ છે. શાળેય વિષયોમાં સફળતા મેળવ્યા વગર પણ માણસ જીવનમાં સફળ થઈ શકે છે. એટલું સીધું સાદું સત્ય જો જુલમી, અત્યાચારી, સિત્તમખોર વડીલોને સમજાય તો ઘણી બધી સમસ્યા ઉકેલી શકે તેમ છે. સંતાનો પાસે પરીક્ષાના પરિણામ સંબંધી અપેક્ષા રાખતી વખતે વડીલોએ ધરતી પર પગ રાખવાની જરૂર છે. ખૂબ નબળા પરિણામ સાથે માંડ માંડ પાસ થતાં બાળકને તું એકવાર દસમા (કે બારમા) ધોરણમાં પાસ થઈને નીકળી જાય તો બસ એવું વારંવાર કહ્યા કરવાથી શો ફાયદો? શાળેય વિષયોમાં ઠોઠ હોય તેવા સંતાનો માટે અન્ય વિકલ્પો વિચારવા જોઈએ. ગણિત, વિજ્ઞાન કે અંગ્રેજીમાં ના ચાલે તે કયાંય ના ચાલે, એવું માની લેવાની શી જરૂર છે? દસમાં ધોરણમાં ચાર પ્રયત્ને પણ પાસ નહીં થઈ શકેલો, એક યુવાન કોમ્પ્યુટરો વેચીને મહિને પચાસ હજાર કમાઈ લે છે. એના હાથ નીચે બે કોમ્પ્યુટર એન્જનીયરો કામ કરે છે.

બી.કોમ.ની પરીક્ષામાં નાપાસ થયેલો એક યુવાન એકાઉન્ટ્સ લખીને વર્ષે બે લાખ રૂપિયા કમાઈ લે છે. સંગીત, રમતગમત, નૃત્ય, યોગ વગેરે અનેક પ્રકારના ક્ષેત્રોમાંથી કોઈએકમાં પારંગત બનીને માણસ નામ તથા દામ મેળવી શકે, બોર્ડની પરીક્ષામાં પાસ થયા વગર!

આજે દસમાં, બારમા ધોરણમાં પાસ થઈને, બી.એ., બી.એસ.સી. કે બી.કોમ. થવાય એલ.એલ.બી. કે બી.એડ્ થવાય. પછી શું? કારકિર્દીના ક્ષેત્રે

Mental attitude is more important than mental capacity.

Walter Dill Scott

ઘરેડીયા વિચારો છોડીને નવી દિશાઓ તથા નવા ક્ષેત્રો તરફ નજર દોડાવવાની બોર્ડની પરીક્ષામાં પ્રાપ્ત થતી નિષ્ફળતા સહાય બનશે અને બોર્ડની પરીક્ષામાં નબળો દેખાવ કરતા બાળકો પ્રત્યે નફરત કે દ્વેષનો ભાવ નહીં જન્મે. પરીક્ષામાં સફળ નહીં થઈ શકતા બાળકો પર ગુસ્સે થયા કરવું, વાતે વાતે એમનું નબળો દેખાવ કરતા બાળકો પ્રત્યે નફરત કે દ્વેષનો ભાવ નહીં જન્મે. પરીક્ષામાં સફળ નહીં થઈ શકતા બાળકો પર ગુસ્સે થયા કરવું, વાતે વાતે એમનું અપમાન કરવું, એમને અન્યની હાજરીમાં ઉતારી પાડવા વગેરે પ્રકારનું વર્તન અત્યંત બેહુદુ અને નિંદનીય છે. બાળકને પોતે કંઈ જ કામનું નથી એવી ગ્રંથી જન્મે તેથી તે આત્મવિશ્વાસ ગુમાવે છે અને છેવટે સાચેસાચ કંઈ કામનો રહેતો નથી. સતત બાળકની સાથે રહેતા મા-બાપને બાળકની આવડત શામાં છે અને શામાં નથી તેની જાણ હોવી જોઈએ. બાળક સંબંધી આ જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરીને તેને ગમતા ક્ષેત્રે મોકલવાનો પ્રબંધ એમને કરવો જોઈએ. ગગો વડીલોના પ્રયત્નોથી દસમાં કે બારમાં ધોરણમાં પચાસ ટકા ગુણથી પાસ થઈ જાય તો ય એ દિશામાં ઝાઝુ કાંઈ ઉકાળી શકવાનો નથી તે સમજવામાં દેર ન થવી જોઈએ.

બોર્ડની પરીક્ષાઓ નજીક આવતી જાય તેમ તેમ ઘરમાં ભય, ચિંતા અને આતંકનું વાતાવરણ છવાતું જાય તે સ્થિતિ ઈષ્ટ નથી. આ પરીક્ષાઓ જીવનપથ નક્કી કરનારો એકમાત્ર અને અંતિમ પરિબળ નથી. આવી પરીક્ષાઓને સાહજીક રીતે સ્વીકારતા થઈએ તો જીવનની નાની-નાની ખુશીઓથી વંચિત ન રહેવું પડે. દીકરાનો પંદરમો જન્મ દિવસ ઉજવવાનું બોર્ડની પરીક્ષાને કારણે માંડવાળ રાખવું કેટલું ઉચિત ? વૃદ્ધમાતાની ખબર કાઢવા દેશમાં જવું હતું પણ પુત્રીની બારમા (સાયન્સ)ની પરીક્ષા છોડીને કેવી રીતે જઈએ ?

બોર્ડની પરીક્ષાને કારણે જીવનની તમામ પ્રવૃત્તિઓ સ્થગિત કરી દેવાનું સર્વધા અનુચિત ગણાય. સંતાનોને પરીક્ષા વખતે માનસિક હૂંફ આપવી. તેમને મદદરૂપ થવું એમની સાથે રહેવું એ પ્રેમ અને લાગણીનો મામલો છે તેનો ઈન્કાર ન હોઈ શકે. પરંતુ કોઈ પરીક્ષા જીવનથી ઉપર અને જીવનથી વધુ મહત્વની ન હોઈ શકે. જેને કારણે જિંદગી જીવવાનું જ ચૂકી જવાય. એવી પરીક્ષાઓ પર જ ચોકડી મારવાનું હું તો પસંદ કરું.

બાળકો બોર્ડની પરીક્ષામાં કેવી રીતે પાસ થાય તે નહીં, જિંદગીની પરીક્ષામાં શી રીતે ઉત્તીર્ણ થાય તે માટે આપણી કન્સર્ન હોવી ઘટે અને એજ આપણી ચિંતાનો વિષય બની શકે. યુવાન મિત્રો જીવનની મુખ્ય પરીક્ષામાં નિરંતર પાસ થતા રહે એવી શુભેચ્છા સાથે ચર્ચાનું સમાપન કરીએ.

— શશિકાંત શાહ

“માણસ નામે ક્ષિતિજ”, સાભાર : ગુજરાત મિત્ર

Adopting the right attitude can convert a negative stress into a positive one.

Hans Selye

PREPARING FOR AN EXAMINATION

Competition has become a very important part of our lives and it is the fear of this competition that leaves us feeling unhappy, paranoid and worried. The fear of being put to test, whether through a job interview or a written examination can be quite stressful.

Each of us must understand that to fight this fear and unhappiness, we must learn to accept competition and should do everything in our power to be well prepared & do our best at all times. Being well prepared can help you in bringing down your exam fears to a great extent. Tomorrow is another day with fresh options. For any examination, prepare the portion for the examination very deeply in the manner in which it has to be learnt and make it very thorough in all respects. After doing this, never ever think about the type of questions that would come up in the examination. Let this not disturb you in anyway. Bluntly refuse the thought. Keep your mind blank like a spotless paper. You should think about the question paper only when you receive it in your hand on your examination day. Then you see the difference. You would be able to reproduce exactly what you have learnt without leaving a single point and also solve the problems speedily.

Fear of examinations can be expressed in many ways, and may be connected to various issues. As a new student at a higher educational institution, one may come directly from the secondary school, and it may be hard to accept lower grades than most of the students have been used to. Where one might previously have been one of the best, she or he is now but one of the many skilled. This may be experienced as a personal, and not academic defeat. Perhaps fear of examinations is about having made the wrong choice of study programme, or lack of motivation to do the necessary effort – or simply lack of abilities for some reason. The students may fear an examination with good cause, because they are not properly prepared for it. If the motivation of the students is high, they may not have learnt to pick up on the material yet because of inappropriate study structuring and reading techniques. Many students who fear examinations suffer from perfectionism, and thus often also of performance anxiety. They set extremely high demands for themselves in all matters, and thereby the risk of failure becomes

I can alter my life by altering the attitude of my mind.

greater, which in turn increases their anxiety. Here it is not enough to look at the examination separately. The students must also consider the way they look at themselves and others. Behind perfectionism people often hide a low self-esteem and lack of self-confidence. **When does nervousness becomes anxiety?** in reply to this question it can be stated that, some experience more burdensome anxiety problems regarding their examinations – either when studying for the examination or at the examination itself. If the problems are recurring, or if the students fail or opt out of an examination several times, the problems can turn into a regular fear of attending examinations. When preparing for an examination it can be, for instance, that - because of fear or worry they find it difficult to structure reading properly, prioritise the reading material, or separate reading time and leisure time. It is also very common that the students push themselves too hard and study too much each day. In connection with the examination itself some experience, because of stress and fear, that they can't remember the material, despite the fact that they have prepared well for the examination. This can happen during preparation, or memory may fail when some of the students have sat down in front of the examiner

For some students it is enough just to think of the word examination before their body reacts with symptoms of anxiety: Rapid heartbeat, outbursts of perspiration, and stomach aches. The physical inconveniences may be so marked – possibly even several months before the examination – that you contemplate all kinds of solutions with the purpose of escaping the discomfort. For instance, by skipping or considering to postpone the examination, doubting whether this really is the right study programme, considering to drop out, etc. A sizable number of students, though brilliant, suffer from intense fear of examination, convulse with some sort of somatic complaint before each test performance. Many do not complain, but confess that each time they attempt an exam in fear it does give their performance an emotional wallop. What most of the students do is they try to keep their fear under check, but never try to conquer them completely. Students, who take up the decision that they would only aim to put on the best efforts in the exam and never for the results, remain calm without worrying about the consequences and are found mature, adequate, self-reliant and self-confident. Such students do not damage their self-concept and image.

Weakness of attitude becomes weakness of character.

Albert Einstein

EXAMINATION : A SWEET DREAM

Dreams come and go but life stays on

Here are a few ways by which you can prepare well for a written examination and in the process, efficiently deal with Examination Fear -

1. Plan & Create A Study Routine

- Create a time table for yourself so that you can allot sufficient time of your day to studies and still have some little time for that much needed relaxation.
- Divide the topics of study - decide which topics you will prepare for in the coming weeks and stick by it.
- Check your written time table and see if you are being able to follow it.
- Make time for going through sample question papers.

2. Be Informed

- Depending on the examination, find out about the format of the question papers, the various sections, the types of questions you will be asked as well as the marks allotted for each.
- Being aware of the format of the question paper will help you in being mentally prepared.

3. Revise

- Keep some time, towards the end of the study period to go over and revise all that you have studied over the past weeks. Brushing up and revising can give you that much needed confidence.

4. Be Punctual

Reach the examination hall much before time and stay cool, calm and collected. Avoid discussing too much with friends and other examinees as this can increase your nervousness.

Last, but not the least, be positive and believe in yourself!
While giving some suggestions in this context it be stated to

I never saw a pessimistic general win a battle.

General David Eisenhower

all the students who will face the examinations. "Try to write down some good and some bad experiences. For instance, if you panicked about the fact that others wrote and wrote, while you were stalling, then sit in the front next time you are attending a written examination. Or if you became extremely nervous about having to wait all morning for an oral exam, try spending the waiting time better next time. Try to gain an overview over your syllabus. List what and how much you need to read each day. Don't plan for more than 6-7 hours a day. Mix difficult material with easier. Put in fixed breaks. It is hard work to read and attend examinations. Therefore, take time off to gain more energy. Exercise, hold on to your leisure pursuits, hang out with your friends ... do the things that make you happy. When you are able to relax, you become less nervous and get more energy to think clearly. Learn relaxation at a course, through books, or from someone who already knows about it. Above all looking at things positively is the best healing methodology. Exchange catastrophic thoughts: "I can't do anything, I'm going to fail, I'm going to die, they will rip me to pieces" with positive thoughts: "I can handle it, I have done what I can, it will be fine". The more you become acquainted with your examination fear, the more you are able to gain control over it.. "Sit down, take a few breaths and relax all the muscles progressively, beginning with the toes and moving up. Let your imagination carry you to a relaxing situation. Then when you feel relaxed, imagine yourself in the situation you are afraid of (say examination), imagine going through it in as relaxed a way as possible." With enough practice, it may take some days or weeks, but you can learn to mentally rehearse the scariest success, while remaining completely relaxed. The emotions you experience in the imagery does carry over, when the real situation comes off. So now simply get yourself prepared and go for it with confidence. You can surely make your examination, a "sweet dream.

William James

"I am still determined to be cheerful and happy, in whatever situation I may be; for I have also learned from experience that the greater part of our happiness or misery depends upon our dispositions, and not upon our circumstances."

-Martha Washington

Optimism is the one quality more associated with success and happiness than any other.

Brian Tracy

FEAR

Fear is an unpleasant feeling of perceived risk or danger, real or not. Fear also can be described as a feeling of extreme dislike to some conditions/objects, such as: fear of darkness, fear of ghosts, etc. It is one of the basic emotions.

Fear is “an unpleasant and often strong emotion caused by anticipation or awareness of danger.”[1] Fear is completely natural and helps people to recognize and respond to dangerous situations and threats. However, healthy fear — or fear which has a protective function — can evolve into unhealthy or pathological fear, which can lead to exaggerated and violent behavior.

The origin of most neurotic fears can be traced to childhood. The seeds of fear may lie dormant in childhood in the subconscious mind. They sprout forth after some time during some period of crisis or stress.

Anxiety and worry are the effects of fear. Some sort of fear gets buried in the subconscious mind. So man worries himself. There is continued strain and tension in the mind. If the fear is released or dispelled, he will have peace of mind.

KINDS OF FEAR :

Fear is of two kinds, viz.,

1. Natural or rational fear, when there is a threatening situation to endanger life; and
2. Unnatural or imaginary fear which has no objective reality

The percentage of normal fear will be only five. Imaginary fears will come to more than ninety per cent.

Normal fear is healthy. It paves the way for ones progress. It preserves life. When someone gives up smoking because they are afraid of developing lung cancer, this is a healthy fear because the danger is real and there are constructive steps they can take to avoid it.

On the other hand in imagining fear if prepares himself day and night for the ensuing examination and he has passes credibly in all the class examinations, but he develops a kind of imaginary fear “examination fear”, as soon as he enters the examination hall, he becomes nervous and gets confused. His hands tremble. He is not able to write. He fails in the examination. This is destructive.

People who say it cannot be done should not interrupt those who are doing it.

WHY FEAR MATTERS?

Fear is a very important factor in intractable conflict. Emotions like fear can often cause extreme and seemingly irrational behavior in people, which can result in escalating conflict.

If you are a student and are restless and nervous about the Board examinations, you are probably overcome with anxiety and fear. You find it almost impossible to concentrate, worrying that you might forget whatever you have studied so far. In a booklet titled **Letter to a Student**, Swami Purushottamananda discusses the crucial problem of examination fear.

He says fear of exams is the biggest enemy of students. Under its stress, some even fall physically ill. The word 'examination fever' has been coined in this context. Even students who have put in long hours of study become nervous at the time of exams. So, the Swami says, don't lose heart, you can definitely gain control of the situation. To get out of the fear psychosis, Swami Purushottamananda requests students to ask themselves what they would gain by feeling afraid. For, fear brings sickness. But by being bold and brave, even an average student can do reasonably well in exams. But if a student shelters fear, it will deprive his mind and body of strength. The only results can be this: You will **'Forget'** all that you have studied while writing the exam. It is this fear that makes you write confused answers. He says, Root out the fear complex lurking in your mind by combining self-confidence with disciplined study; have faith in your own strength and faith in your studies... The strong conviction that you would write the exams well, with a calm mind, is self-confidence. If you can develop this, fear vanishes and enthusiasm springs up in its place.

Students can draw inspiration from the encouraging words of Swami Vivekananda, who had great faith in the power of faith. He exhorted the youth to first have faith in themselves. He said:

"The history of the world is the history of a few men who had faith in themselves. That faith calls out the divinity within. You can do anything. You fail only when you do not strive sufficiently to manifest infinite power". On different occasions Swamiji emphasised that "whatever you think, that you will be. If you think yourselves weak, weak you will be; if you think yourselves strong, strong you will be". He would say: "Never say, 'I cannot', for you are infinite. Even time and space are nothing compared with your nature. You can do anything and everything, you are Almighty".

Sometimes we are limited more by attitude than by opportunities.

Vivekananda's prescription for success is: "To succeed, you must have tremendous perseverance, tremendous will. 'I will drink the ocean', says the persevering soul, 'at my will, mountains will crumble up'. Have that sort of energy, that sort of will; work hard, and you will reach the goal...". He further said: "If there is one word that you find from the Upanishads, bursting like a bomb-shell upon masses of ignorance, it is the word fearlessness.... Strength is life; weakness is death. Strength is felicity, life eternal, immortal; weakness is constant strain and misery...".

For students who cultivate fearlessness, and who face the exams boldly, success is waiting round the corner. True, sometimes, unfortunately, even the most hardworking and dedicated of students find that the results are not good. However, even in the worst-case scenario of failure you should not think that it is the end of the world. Swami Vivekananda has taught that there is success and failure in every work. In fact, failures make us even wiser. Constant practice makes one perfect, so no one should lose heart in the process of trying.

For "tomorrow is another day" — with fresh hopes and opportunities, and you should look forward to taking up new challenges and responsibilities.

To Achieve Your Dreams Remember Your ABC's
Avoid negative sources, people, places, things and habits.
Believe in yourself. Consider things from every angle. Don't give up and don't give in. Enjoy life today, yesterday is gone, tomorrow may never come. Family and friends are hidden treasures, seek them and enjoy their riches. Give more than you planned to.

Hang on to your dreams. Ignore those who try to discourage you. Just do it. Keep trying no matter how hard it seems, it will get easier. Love yourself first and most. Make it happen. Never lie, cheat or steal, always strike a fair deal. Open your eyes and see things as they really are. Practice makes perfect. Quitters never win and winners never quit. Read, study and learn about everything important in your life.

Stop procrastinating. Take control of your own destiny. Understand yourself in order to better understand others. Visualize it. Want it more than anything. 'Excelerate' your efforts. You are unique of all God's creations, nothing can replace YOU. Zero in on your target and go for it!

Take charge of your attitude. Don't let someone else choose it for you.

and two students from each class were selected for their best performance.

13/11/09 - Children's Day Celebration :

To enrich the knowledge along with practical experience a 'Local Educational Tour' was organized on the occasion of Children's day for all the students of the school. To bring awareness about working of industries and organizations the students visited the nearby places in Bharuch. The places visited by both the mediums were:

STD.	Places Visited	STD	Places Visited
I	Dudh Dhara Dairy, Bharuch.	IX	Effluent Treatment Plant, Ankaleshwar
II	Rotary Club , Bharuch.	X	K.G. Polytechnic College, Bharuch.
III	Railway Station, Bharuch.	XI(Sci) (EM)	G.F.L., Dahej
IV	Patel Welfare Hospital, Bharuch.	XII(Sci) (EM)	S.V.M.I.T., Bharuch.
V	Ravi Ratna Motors , Bharuch.	11(Sci.) (GM)	Welspun, Dahej.
VI	Telephone Exchange, Bharuch.	12(Sci.) (GM)	S.V.M.I.T., Bharuch.
VII	K.J.Choksi Library, Bharuch.	11(Com) (GM)	ICICI Bank, Bharuch.
VIII	Sethna Ice Factory, Bharuch.	12(Com) (GM)	S.B.I, Mukitinagar, Bharuch.

14/11/09 - Unveiling of Matri Setu :

The 50th Unveiling of Matri Setu with the theme of 'Children's Day' took place. Renowned Gujarati author Mr. Joseph Macwan was the chief guest of the ceremony. Children's Day was enjoyed by the students in colourful outfit.

15/11/09 - Meet the Author :

Mr. Joseph Mekwan addressed the parents of std 9 & 11 on the topic, "ગાંભીર : શિક્ષક કે આપણ". He addressed the teachers and the B.Ed Trainees.

He also shared his views with students of Std. 9 and 11 (Guj. Med) on the occasion of "Let's meet the Author". He is the Author of the lesson "ભવાન ભગવાન" of Std. 12th (GM) Gujarati Tex Book.

Attitudes are contagious. Are yours worth catching?

19/11/09 - Science Fair :

At 31st State level Maths-Science Exhibition held at D.N. High School Anand Gujrat. Students of Std. 11 & 12 have participated. The students Pratik Raskar & Ronak Mehta Std XI (EM) presented Maths Project on **Fractals**.. Modi Meghavi & Yesha Ubharatawalla Std. 11 (GM) have presented Science Project on **Recombination of DNA**

28/11/09 - Bal Mela :

“Children Fair “was organized in the school by Nutan Bal Shikshan Sangh of Gujarat State. This was inaugurated by Ms. Pushpaben Patel(Managing Trustee Sanskar Bharati Trust, Bharuch) Detailed report is in this issue

05/12/09 - Mother's Club

The activities of Mother’s Club 2009-2010 started with basic computer education, spoken English, Mother’s Sports Day etc. as the main events of the club.

10/12/09

Educationists Mr. J. K. Dave (Ex. H.O.D Department of Education, S.P Uni V.V. Nagar), Dr. Sharadbhai Patel (Ex Prof. N. H. Patel College of Education, Anand), visited the school and delivered speeches.

19/12/09 - Annual Sports Day :

Mr. Prafulla Chakra (Vice-President of ABG Shipyard, Dahej) was the Chief Guest. General Championship Trophy was achieved by the Peacock group for the second consecutive year and certificates were distributed to the best performers.

20/12/09

The 10th Annual Conference of Gujarat Bal Sahitya Acadami was held at Ahmedabad. The teachers who attended were Sarojben Rana, Manishben Shah, Kirtiben Pathak, Tejashwiniben Chauhan, Nayanaben Bhatt, Atulbhai Patel along with Mr. Ranchhod Shah and Prin. Prakash Mehta.

25/12/09 & 26/12/09

Prin. Prakash Mehta, attended the Gujarat State Maths Conference at Modasa.

26 /12/09 to 28/12/09

The 45th session of Sahitya Parishad was held at Navsari. The teachers who attended were Kinaxiben Raj, Jagrutiben Mehta, Navneetbhai Patel, Sarojben Rana, Nainaben Bhatt, Lalsinghbhai Vasava, Harishbhai Bhatt, Tejashwiniben Chauhan, Neetuben Gupta and Kailasben Khant

You cannot tailor make the situations in life, but you can tailor make the attitudes to fit those situations before they arise. - **Zig Ziglar**

the seminar.

02/01/10 - New Year Celebrations :

As a part of New Year celebrations, staff and management were taken to the movie '3-Idiots'.

The students of Std. 11 welcomed the Chief Minister of Gujarat Mr. Narendra Modi with "Kalash" and performed a dance on "Kadam Kadam Pe Lakshya Hai" in "ગરીબ કલ્યાણ મેળો".

05/01/10

A tribute was paid to great Gujrati Poet Late Shri Rajendra Shah.

07/01/10

A health checkup programme was arranged in the school by Indian Red Cross Society, Bharuch for the diagnosis of "Thalesemia"

16/01/10 - Science Work Shop :

Science work shop was arranged by 'Oxford Press'. Resource person Mrs. Vaishali Gupta guided the teachers about the innovative teaching methods.

અમિટીના પટાંગણમાં ઉજવાયો બાળમેળો

નૂતન બાલશિક્ષણ સંઘ, ભરૂચ શાખા દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૯-૧૦ દરમ્યાન પૂર્વ-પ્રાથમિક વિભાગના બાળકો માટે અનેકવિધ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરી રહ્યું છે. જે અંતર્ગત ભરૂચ તથા અંકલેરની શાળાઓના ભૂલકાઓ દ્વારા તા. ૨૮/૧૧/૦૯, શનિવારના રોજ અમિટી શાળાના પટાંગણમાં બાળમેળાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. નૂતન બાલશિક્ષણ સંઘ, ગુજરાત રાજ્યના પ્રમુખશ્રી બદ્રીભાઈ જોષી તથા મંત્રીશ્રીમતી પ્રમોશબહેન મહેતાના માર્ગદર્શન હેઠળ આ મેળો યોજાયો. કાર્યક્રમના ઉદ્ઘાટક તરીકે કેળવણીકાર અને સંસ્કાર ભારતી ટ્રસ્ટ, ભરૂચના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીશ્રી પુષ્પાબહેન પટેલક્ષાણ પ્રવૃત્તિઓમાં જીવન સમર્પિત કરનાર શ્રી પરાગજીભાઈ (બાપુજી)-નિકોરા તથા અમિટી એજ્યુકેશનલ કેમ્પસના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીશ્રી રણછોડભાઈ શાહ, રૂંગટા વિદ્યાલયના આચાર્યશ્રી નવનીતભાઈ પટેલ, પ્રાર્થના વિદ્યાલયના આચાર્ય શ્રીમતી યોગીનીબહેન જોષી, અમિટી શાળાના આચાર્યશ્રી પ્રકાશભાઈ મહેતા તથા તમામ શાળાઓમાંથી પધારેલ વિભાગીય વડાઓ, શિક્ષકો તથા શિક્ષણપ્રેમી મિત્રો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

આ બાળમેળામાં જિલ્લાની કુલ ૧૩ શાળાઓમાંથી ૨૦-૨૦ બાળકો તથા પાંચ-પાંચ શિક્ષકોએ ભાગ લીધો. તમામ શાળાઓને અલગ-અલગ ૧૦

It is not the position, but the disposition. - J. E. Dinger

વિષયો અંતર્ગત વિવિધ બાળ પ્રવૃત્તિઓમાં વિભાજિત કરવામાં આવી હતી. જેમ કે ગીત-સંગીત, રમતો, ભાષા, હસ્ત વ્યવસાય, જીવન વ્યવહાર, ઉદ્યોગ, વિજ્ઞાન, જાદુ... વગેરે. સવારે ૦૯.૦૦ કલાકે ઉદ્ઘાટન સમારંભમાં શ્રી પુષ્પાબહેને ભૂલકાંઓને વાર્તા દ્વારા સંબોધન કર્યું અને મેળાને ખૂલ્લો મૂક્યો.

૮ ૫ ૧ ૨ ૫ ૧ ૬

બાળકો નિર્ધારિત ટોળકીમાં પોતપોતાની પ્રવૃત્તિ માણવા માટે વિભાજિત થયા.

વિભાગ : ૦૧ – જાદુના પ્રયોગો (એમિટી પ્લે હાઉસ) :- વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો ઉપર આધારિત કેટલીક પ્રવૃત્તિઓનું નિદર્શન કરવામાં આવ્યું. વિજ્ઞાનના નિયમો સમજવા માટે અસમર્થ એવા આ ભૂલકાંઓને ‘જાદુ’ના નામથી ખૂબ મજા આવી. જેમ કે લીબુને (એસિડ) કાપી એના ઉપર સોડિયમ ધાતુ લગાડવામાં આવે તો તે આગનું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે, લીબુ બળે છે. સાદા કાગળ ઉપર મીણ દ્વારા કોઈક ચિત્ર દોરીને તૈયાર કરાયેલ કાગળ કોરું લાગે છે. આવા કાગળ ઉપર લાકડાનો વ્હેર ભભરાવતાં તે મીણવાળી જગ્યા ઉપર વ્હેર ચોંટી જાય છે જ્યારે અન્ય જગ્યા ઉપરથી ખરી જાય છે. દ્રષ્ટિ ભેદને કારણે બે સમાન વસ્તુઓ નાની-મોટી હોવાનો ભાસ થાય છે એમ સાબિત કરી બતાવ્યું. આવા કેટલાક સૈદ્ધાંતિક પ્રયોગો દ્વારા બાળકોને મનોરંજન સાથે જ્ઞાનનું ભાથુ પીરસવામાં આવ્યું.

વિભાગ : ૦૨ – રંગ કામ (ઉન્નતિ વિદ્યાલય) :- ચિત્રકામ અને રંગકામની પ્રવૃત્તિ દ્વારા બાળકની લેખનકાર્ય તરફની રૂચી કેળવાય છે. રંગબેરંગી ચોક તથા વોટર કલર વડે ચિત્રકામ કર્યું. ચિત્રને નાવિન્યસભર બનાવવા માટે ચિત્રમાં રંગીન ટપકાં, આડી-ત્રાંસી લીટી દોરી આકર્ષિત બનાવ્યા. વોટર કલરમાં હાથ-આંગળી બોળી તેની છાપકામ, શાકભાજી, પાંદડાની છાપકામ કરાતી. આ ઉપરાંત રંગોળી તથા સુશોભનનો આછેરો ખ્યાલ બાળકોને આપવામાં આવ્યો.

વિભાગ : ૦૩ – ગીત-સંગીત (પ્રાર્થના વિદ્યાલય તથા સ્વામી નારાયણ ગુડવીલ સ્કૂલ) :- બાળકનો જન્મ થતાં જેની સાથે નાતો બંધાય છે એવા ગીત અને સંગીત દ્વારા અભિનય સાથે ગવાયેલ ગીતોથી બાળકો ખૂબજ પુલકિત થયા. સુંદર રીતે સીડી પ્લેઅર ઉપર વગાડાયેલ બાળગીતો ઉપર શિક્ષકોનો અભિનય જોઈ બાળકો પણ તેમનું અનુકરણ કરી પ્રત્યક્ષ રીતે ભાવ તથા લાગણીને અભિનય દ્વારા રજૂ કરવાનું શીખ્યાં. સંગીતમય વાતાવરણ ખરેખર મનમોહક રહ્યું.

વિભાગ : ૦૪ – જીવન વ્યવહાર (નારાયણ વિદ્યાલય) :- વ્યવહારમાં નાની-નાની લાગતી પરંતુ બાળકેળવણીમાં જેનું મહત્વ છે એવી ઘરની વ્યવહારુ પ્રવૃત્તિઓને નિદર્શિત કરવામાં આવી. હાથ, આંગળીઓના સ્નાયુઓને મજબૂત કરતી તથા કાર્ય કરી આત્મગૌરવ અપાવતી કેટલીક જીવન

A happy person is not a person in a certain set of circumstances, but rather a person with a certain set of attitudes. **Hugh Downs**

વ્યવહારની પ્રવૃત્તિઓ બાળકોને કરાવવામાં આવી. જેમ કે અનાજ છૂટું પાડવું, પૂરી વણવી, ખાંડણી વડે સીંગદાણાનો ભૂકો કરવો. સ્થિરતાપૂર્વક બોટલમાં પાણી ભરવું, ભેગાં થઈ ગયેલા કઠોળને ઓળખી તેને છૂટા પાડવા, તુવેરસીંગ છોલવી અને તેનો કચરો કચરા પેટીમાં નાખવો, કાકડી-ગાજરનું છીણ કરવું, ચાળણી વડે લોટ ચાળવો વિગેરે બાળકોને કરાવ્યું. આ ઉપરાંત કેટલીક વ્યવહારુ બાબતો અંગે બાળકોને માહિતી આપી જેમ કે હાથ-પગ કેવી રીતે ધોવા? મહેમાનોનું સ્વાગત કેવી રીતે કરવું. સુટેવ-કુટેવ વિગેરે ચાર્ટ દ્વારા સમજાવ્યું.

વિભાગ : ૦૫ – રમતો (બી. ઈ. એસ. યુનિયન સ્કૂલ) :- વર્ગની અંદર તથા વર્ગની બહારની કેટલીક રમતો બાળકોને રમાડી. સંગીત ખુરશી, આંધળી ખિસકોલી, સ્ટેચ્યુ (મૂર્તિ), એક મિનિટ, દેડકાદોડ, લીંબુ ચમચી વગેરે જેવી રમતો રમાડી બાળકોને આનંદિત કર્યાં. આ ઉપરાંત પશુ-પંખીના ચાર્ટમાંથી પશુ ઓળખી તેને જુદા તારવવા તથા પક્ષીઓને ઓળખી તેને જુદા પાડવા જેવી માનસિક રમતો પણ રમાડી. આ ઉપરાંત બાળકની સ્થિરતા અને ધીરજ કેળવાય તે હેતુથી શાંતિથી રમત પણ રમાડી.

વિભાગ : ૦૬ – ભાષા શિક્ષણ (ગઢુ વિદ્યાલય, અંકલે) :- ભાષાના મૂળાક્ષરની ઉત્પત્તિ ઋષિઓ દ્વારા થઈ તથા જ્યાં ભાષા નથી, શબ્દો નથી તેવા જંગલમાં પશુઓ-પક્ષીઓ વચ્ચે થતાં હાવભાવની ભાષાનું આબેહૂબ દ્રશ્ય બાળકો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું. ભાષા શુદ્ધિ એટલે શું? કયા મૂળાક્ષર કેવી રીતે બોલાય એનું સ્પષ્ટ નિદર્શન કરવામાં આવ્યું. એક શિક્ષક તરીકે ભાષા સ્પષ્ટ બોલાય તે અત્યંત જરૂરી છે એમ ભારપૂર્વક જણાવવામાં આવ્યું. આ ઉપરાંત ભાષાને લગતી કેટલીક રમતો પણ રમાડવામાં આવી. જેમ કે મૂળાક્ષર પરથી શબ્દો બનાવવા, મૂળાક્ષરની પેટી દ્વારા તેની સમજ, અંગ્રેજી શબ્દો તથા વાક્ય રચના સમજાવવામાં આવી.

વિભાગ : ૦૭ – વાર્તા-નાટક (એનીબેસન્ટ શિશુ વિહાર) :- ભાષાનું એક ઉત્તમ માધ્યમ એટલે વાર્તા-નાટક. જેમાં ભાષા, ભાવ, લાગણીઓનો પણ સમાવેશ થઈ જાય. આ વિભાગમાં શિક્ષકો તથા વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પાત્રોના પરિવેશમાં આવી વિવિધ વાર્તાઓનું નાટ્યાત્મક રૂપ રજૂ કર્યું. જેમાં સાતપૂછડીયો ઉંદર, તરસ્યો કાગડો, સિંહ-ઉંદરની મૈત્રી વિગેરે જેવી વાર્તાઓ રજૂ કરવામાં આવી.

વિભાગ : ૦૮ – સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિ (સેવા રૂરલ, ઝઘડીયા) :- આસપાસના વિસ્તારમાંથી મળી આવતી, સાવ નકામી લાગતી વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરી કંઈક નવીન વસ્તુનું સર્જન કરવું અને તેમાંથી આનંદ મેળવવાના હેતુસર આ પ્રવૃત્તિ બાળકોને શીખવવામાં આવી. જેમ કે કાગળની બે પટ્ટી એક

Everything can be taken from a man but one thing; to choose one's attitude in any given set of circumstances. **Victor E. Frankl**

સાથે રાખી તેમાંથી ચૂટકી બનાવવી, પાંદડાને હાથ ઉપર મૂકી બીજા હાથે મારવાથી ફટાકડી જેવો અવાજ થાય. ચોરસ કાગળમાંથી ચકરડી બનાવી તેને લાકડી ઉપર લગાવવી, કાગળમાંથી દેડકો બનાવવો, બાળકો દ્વારા બનાવાયેલ વસ્તુઓ તેઓને ભેટ સ્વરૂપે આપવામાં આવી.

વિભાગ : ૦૯ – બાળકો અને વિજ્ઞાન (નારાયણ વિદ્યાવિહાર) : – નાના વૈજ્ઞાનિકોના વૈજ્ઞાનિક અભિગમ દઢ બને તે માટે કેટલાંક પ્રયોગો બાળકો દ્વારા કરાવવામાં આવ્યા. પાણીમાં દ્રાવ્ય પદાર્થ તથા અદ્રાવ્ય પદાર્થોની નિદર્શન દ્વારા માહિતી આપવામાં આવી. આ ઉપરાંત પાણીમાં ડૂબે કે તરે એ પ્રયોગ પણ બાળકો દ્વારા કરાવવામાં આવ્યો. લોહચુંબક દ્વારા કાગળ ઉપર મુકેલી ટાંકણીઓ નાચે છે એવું બતાવ્યું. આ ઉપરાંત ટબમાં પાણી લઈ કોરા રૂમાલને કાચના ગ્લાસની અંદર મૂકી આખો ગ્લાસ પાણીમાં સીધો ઉતારતાં ગ્લાસમાં રહેલી હવાને કારણે રૂમાલ પાણી ઉપર હોવા છતાં તે ભીનો થતો નથી એવું સાબિત કર્યું.

વિભાગ : ૧૦ – ગડીકામ, કાતરકામ (રૂકમણીદેવી રૂંગટા વિદ્યાલય તથા રૂંગટા વિદ્યાભવન) : – એક ચોરસ કાગળમાંથી વિવિધ ગડી કરી અવનવી વસ્તુઓનું નિર્માણ થઈ શકે છે. કાગળમાંથી બનાવાયેલ ટેબલ, વિવિધ ટોપી, પંખા, બાસ્કેટ, સોફા, હોડી વિગેરે બનાવતાં શીખવ્યું. આ ઉપરાંત કાતરકામ દ્વારા ઢીંગલી, બતક, પતંગિયું, સસલું વિગેરે ચિટકકામ કરી બનાવવામાં આવ્યું. આ ઉપરાંત થર્મોકોલના બોલમાંથી ફલાવર પોટ (ફૂલદાની) બનાવડાવ્યો. આ વિભાગમાં તાલીમ માટે આવેલ બાળકો તથા શિક્ષકોને કાગળની ભૂંગળીનો ફેન્ડશીપ બેલ્ટ બનાવી ભેટમાં આપવામાં આવ્યો.

મેળામાં આવેલ તમામ શાળાના બાળકો ઉપરોક્ત દસ વિભાગની મજા માણી અંતે પૂર્ણાહૂતિ સમારંભ માટે એકત્ર થયા. આ પૂર્ણાહૂતિ સમારંભમાં દરેક શાળાના શિક્ષકોએ બાળકો સમક્ષ અભિનયગીત, નાટક, પપેટ શો વગેરે કરી બાળકોને તેમજ વાલીઓને ખુશખુશાલ કરી દીધા હતા.

પ્રાર્થના વિદ્યાલયના શિક્ષકોએ ગણપતિ પ્રાર્થના સુંદર નૃત્ય દ્વારા રજૂ કરી. નારાયણ વિદ્યાવિહારનાં શિક્ષિકાએ ડુગડુગિયાવાળીની વેશભૂષા સાથે એકાંકી અભિનય રજૂ કર્યો. રૂંગટા વિદ્યાલય પપેટ વડે વાર્તા રજૂ કરી : “બોદયો ડુંગરને નીકળ્યો ઉંદર”, ઉન્નતિ વિદ્યાલયે “વડલા ડાળે વાંદરા ટોળી, કરતાં હૂપા હૂપ” ગીતની અભિનય દ્વારા પ્રસ્તુતિ કરી. નારાયણ વિદ્યાલયે વાંદરાને ટોપીની વાર્તાનું બાળકો સાથે નાટક રજૂ કર્યું. સ્વામીનારાયણ ગુડવિલ સ્કૂલના શિક્ષકોએ જંગલબેલ, તેમજ આઓ તુમ્હે ચાંદ પે લે જાએ ગીત રજૂ કર્યું. અંતમાં એમિટી શાળાએ અભિતાભનાં અવાજનું ગીત “મેરે પાસ આઓ મેરે દોસ્તો, એક કિસ્સા

What happens is not as important as how you react to what happens. **Thaddeus Golas**

સુનો” શાળાનાં શિક્ષકોએ રજૂ કર્યું. અંતમાં નાગજીભાઈ તાપિયાવાલાએ સ્પોન્સર કરેલભેટ બાળકોને પરાગજીભાઈ (બાપુજી)ના હસ્તે અપાઈ.

બાળમેળો સાચા અર્થમાં, બાળકોમાં અનેક નવી નવી જીવનને ઉઘાડતી દિશા સમો બની રહ્યો કેટલાંયે બાળકો આ મેળામાં એવા હશે કે મેળામાં દર્શાવાયેલી પ્રવૃત્તિને કદાચ પ્રથમવાર જોઈને રોમાંચિત, માહિતગાર થયા હતાં. બાળકોને તેમના અજ્ઞાત મગજમાં દુનિયાનું ઘણું અવનવું બતાવી સમૃદ્ધ બનાવવાનો એક સોનેરી અવસર બની રહ્યો.

રજમો વાર્ષિક રમતોત્સવ

કોઈપણ વ્યાયામ પાછળનું દ્રષ્ટિબિંદુ વ્યક્તિને ભાવિ જીવન માટે તૈયાર કરવાનું હોય છે. ભાવિ જીવનમાં ઉપયોગી શારીરિક ગતિઓ જેવી કે – દોડવું, કૂદવું, ફેંકવું, ઝીલવું, ફટકો મારવો વગેરેની તાલીમ આપવી તથા આદર્શ નાગરિકને યોગ્ય ગણાય એવી આદતો તથા ચારિત્ર્યનું ઘડતર કરવાની દ્રષ્ટિ રમતપ્રવૃત્તિ પાછળ હોય છે. જે અન્વયે શાળાનો રજમો વાર્ષિક રમતોત્સવ તા. ૧૯/૧૨/૨૦૦૯ ના રોજ શાળાના વિશાળ મેદાનમાં દબદબાભેર યોજાયો. જેમાં મુખ્ય મહેમાનશ્રી પ્રફુલ્લકુમાર ચક્રરા (વાઈસ પ્રેસીડેન્ટ, એ.બી.જી. શિપયાર્ડ, દહેજ)ના વરદ્હસ્તે મશાલ પ્રગટાવી રમતોત્સવને ખુલ્લો મોકવામાં આવ્યો. જેમાં રીલે દોડ, બેટન-રીલે દોડ, ખો-ખો, ક્રિકેટ-વોલીબોલ, કબડ્ડી, હેન્ડબોલ, વોલીબોલ તથા ફૂટબોલની રમતો ચાર ગૃપ પ્રમાણે (હોકી, લોટસ, પિકોક, સિતાર) યોજાઈ ફાઈનલની સ્પર્ધા રમતોત્સવના દિવસે યોજાઈ સૌથી વધુ વિજેતા ટીમ પીકોક ગ્રુપને શાળાની રનીંગ ટ્રોફી એનાયત કરવામાં આવી હતી. જેમાં સૌથી વધુ સ્કોર પિકોક ગૃપે બનાવી રનીંગ ટ્રોફી કબજે કરી હતી. સમગ્ર રમતોત્સવમાં શાળા ના ૩૦૦ વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્સાહભેર ભાગ લઈ રમતોનો આનંદ માણ્યો હતો.

”THE MAN WHO THINKS HE CAN : If you think you are beaten, you are, If you think that you dare not, you don't, If you'd like to win, but you think you can't, It's almost certain you won't. If you think you'll lose, you've lost, For out in the world you'll find, Success begins with a fellow's will, It's all in the state of mind. If you think you are outclassed, you are, You've got to think high to rise, You've got to be sure of yourself before You can ever win a prize. Life's battles don't always go To the stronger or faster man, But soon or late the man who wins Is the man who thinks he can.”

The only disability in life is a bad attitude. **Scott Hamilton**

બોર્ડની પરીક્ષા આપનાર વિદ્યાર્થીનો મમ્મી પપ્પાને પત્ર

.... એમ હું હતાશ થાઉં તેમ નથી

બાલકી મમ્મી તથા પપ્પા,

મારી બોર્ડની પરીક્ષા આગામી ૪ માર્ચથી શરૂ થઈ રહી છે તે તો તમે જાણો જ છો. હું અંદરથી એક પ્રકારની ગુંગળામણ અનુભવું છું પણ તમને ખાતરી આપું છું કે મારા મનમાં આત્મહત્યાનો વિચાર સુધ્ધા નથી આવ્યો. તેમ જ આપેલા સંસ્કારને વશ હું સામે કંઈ બોલી નથી શકતો. રૂમમાં કોઈ વખત આંખો ભીની થઈ જાય છે. પણ, આજે થોડી મર્યાદાનું ઉલ્લંઘન કરીને આ પત્ર દ્વારા હું હળવો થવા મજબૂર બન્યો છું.

પપ્પા, થોડા દિવસો પહેલાં લેવાયેલી શાળાની પરીક્ષામાં મેં ૮૦ ટકા ધાર્યા હતા તેની જગાએ મારા ૭૫ ટકા માર્ક્સ આવ્યા ત્યારે તમે મને માર્ગદર્શન કે હૂંફ આપવાની જગાએ મારા મિત્રોના અને કુટુંબીઓના માર્ક્સ પૂછ્યા હતા. તેમના માર્ક્સ મારા કરતા વધારે હતા તેના માટે તમે એવું કહ્યું હતું કે 'પ્રાઉડ ફાઇર્સ'. જાણે ઘરમાં શોક હોય તેમ આપણે બીજા દિવસે પાડોશીના લગ્નના ભોજન સમારંભમાં જવાનું હતું તે પણ તમે રદ કર્યું હતું. મમ્મીએ તો જાણે મેં કોઈ મોટો કલંકિત ગુન કર્યો હોય તેમ મોં ચઢાવીને જ દિવસ પુરો કર્યો હતો. મમ્મી, તે મને મહેણું મારતી હોય તેમ એમ પણ શીખવાડ્યું હતું કે 'હવે, કોઈને ૭૫ ટકા લાવ્યો છે તેમ ના કહેતો. મેં મારી બહેનપણીઓ અને સગા-સ્નેહીઓને ૮૫ ટકા આવ્યા છે તેવું જણાવ્યું છે કેમ કે તે બધાના સંતાનોના ૮૦-૮૨ ટકા આવ્યા છે. આમ પણ વાર્ષિક પરીક્ષામાં તારે ૮૫ ટકાથી વધુ લાવવાના જ છે એટલે આપણે તેમ કહેવામાં વાંધો નથી.

પપ્પા, ખબર નહીં કેમ તમે અને મમ્મી મારી હાજરીમાં જ મારા અભ્યાસ માટે કેટલા હજાર રૂપિયા ખર્ચ કર્યો છે અને હજુ આગામી વર્ષોમાં કેટલી જોગવાઈ કરવાની છે તેની વારંવાર ચર્ચા કરો છો. સાથે સાથે તમારી ઓફિસના સામાન્ય આવક ધરાવતા સંતાનો ટયુશન કે પાયાની સવલતો વગર કેવા સારા માર્ક્સ લાવે છે તે વાત અચૂક છેડો છો. મને શરૂમાં આવી વાતો વધુ અભ્યાસ માટે પ્રેરિત કરતી હતી પણ હવે મને એવું લાગે છે કે તમારા માટે હું નર્યો આર્થિક બોજ બની ગયો છું. તમને તમારા રોકાણનું કંઈ વળતર ના મળતું હોય તેનો હિસાબ-કિતાબ મારી હાજરીમાં જ માંડો છો. મારા ભગ્નહૃદય અને દુઃખનું કારણ એ છે કે હું તમને બંનેને અતિશય ચાહું છું. તમને ખુશ જોવા માંગુ છું. પણ, તમે મારા કારણે જ ઉદાસ અને ચિંતીત રહો છો. તમારા એકબીજા વચ્ચેના સંબંધોમાં પણ મારા કારણે જ તનાવમાં રહો છો નહીં ?

આઈ એમ સોરી... પપ્પા... આઈ એમ સોરી મમ્મી... પણ હું તમને એક વાતની ખાતરી આપું છું કે આજે નહીં તો ભવિષ્યમાં હું તમને ગૌરવ થાય તેમ

Each experience through which we pass operates ultimately for our good. This is a correct attitude to adopt and we must be able to see it in that light.

સ્વમાનભેર જીવીને બતાવીશ. પપ્પા, તમે તો જાણો છો કે મને ઈતર વાચન, પ્રવૃત્તિમાં શોખ છે. મેં જે કંઈ પ્રેરણાત્મક મેળવ્યું છે તેના આધારે તમને બંનેને કેટલાક પ્રશ્નો પુછી શકું ?

- ૧) શું પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી / વ્યક્તિની જન્મજાત એકાગ્રતા કેળવવાની, ગ્રહણ કરવાની કે અમુક જ વિષય-પ્રવૃત્તિમાં રસ રૂચિ હોય તેવી કુદરતી મર્યાદાના હોઈ શકે ? મારા તો હજુ પણ ૭૫-૮૦ ટકા માર્ક્સ આવે છે. પણ અથાગ પ્રયત્ન અને ઈચ્છા હોવા છતાં ૫૦ ટકા જેટલું જ કોઈ વિદ્યાર્થી માર્ક્સમાં પરિવર્તિત કરી શકે. કદાચ નાપાસ પણ થઈ ના શકે ? બધા જ એકસરખા ઉજાગરા કે કોચિંગ કરીને મહેનત કરતા હોય છતાં માર્ક્સ નથી લાવી શકતા. જો એવું જ હોય તો બધા ડોક્ટરો અને આઈઆઈટી, આઈઆઈએમ કે સીએના ડીગ્રીધારીઓ જ હોય. તમારે જ નહીં તમામ વાલીઓએ પોતાનું આત્મ નિરિક્ષણ કરીને આવી કુદરતી મર્યાદાને સમજવી જોઈએ. અભ્યાસમાં નહીં તો બીજા ક્ષેત્રમાં, સાહસમાં આગળ જતા રસ-રૂચિ જાગશે. પપ્પા માની લો કે નિષ્ઠાપૂર્વક પ્રયત્ન કરવા છતાં કોઈ ઓફિસમાં કલાર્ક પણ બનું કે કોઈપણ નાના કાર્યોમાં તક ઝડપી આગળ આવું તો તે મર્યાદાને પણ સ્વીકારવી જ રહી.
- ૨) બે-ચાર વર્ષ પહેલા જેઓ મારા કરતા હોશિયાર હતા તે મિત્રો આજે રખડતા થઈ ગયા છે. મોટર સાયકલ લઈને છોકરીઓ જોડે રખડે છે. ગુટખાના પાઉચો મોંમાં ઠાલવે છે. મોબાઈલ ફોન પર કલાકો વીતાવે છે. આવી રીતે વિદ્યાર્થી કાળ હું વેડફતો નથી. મમ્મી, તમે બહાર આવીને તો જુઓ આજકાલની છોકરા-છોકરીઓની દુનિયા જોઈને તમે અકલ્પ્ય આઘાત અનુભવો. ઘણું ખરું તો તમે જાણો છો. મારા મિત્રો રાત્રે ૧૧-૧૨ વાગે દિવસ આખો રખડીને ઘરભેગા થાય છે. તેઓની મોજ-મસ્તીની વાતો સાંભળીને કોઈવાર મને પણ તેના ગૃપમાં ભળી જવાનું મન થાય છે. તમે બંને (મમ્મી-પપ્પા)એ વર્ષ દરમ્યાન જે હદે મારી જોડે માનસિક સિતમ ગુજાર્યો છે તેમાંથી બહાર નીકળવા અને એકપ્રકારનો બંડ પોકારવાની મને પણ ઈચ્છા થતી હતી. પણ, તમારા પ્રત્યેની લાગણીએ મને ઉગારી લીધો છે. આમ છતાં એટલું કહીશ કે મમ્મી, તમે ક્યારેય હું મારા ઘણા મિત્રો જેવો રખડુ અને ઐચ્છાશી નથી તે બદલ મને પ્રોત્સાહિત કરતા પપ્પા જોડે બેસીને મારી પ્રસંશા કરી છે ખરી ? તમે તે બદલ મારા પ્રત્યે ગૌરવ વ્યક્ત કર્યું છે ?
- ૩) હું જે પણ માર્ક લાવું છું તે સાથે જ તમે બંને તરત જ મેળવેલા માર્કની ખુશીની સહેજપણ લહેરખી બતાવ્યા વગર સીધા પાંચ ટકાનો ટાર્ગેટ વધારીને કહો છો કે હજુ તારી ક્ષમતાને વધાર. જે માર્ક કપાયા છે તેવું કેમ બન્યું ? તમારો દબાણ વધારવાનો તરીકો પણ ચાલાકી ભર્યો હોય છે. તમે લાડ લડાવવાના ટોનમાં જે મહેણા મારવાના હોય છે તે સંભળાવી દેતા હો છો.
- ૪) તમે પુરી નિષ્ઠાથી પ્રેરણા, માર્ગદર્શન કે ઈવન ઠપકો પણ આપી શકો છો. પણ તેમાં સહજતા અને માનવીય મર્યાદાઓને સ્વીકારવાની અનુકંપા પણ રાખશો.

Character is the result of two things: mental attitude and the way we spend our time.

અમારા અભ્યાસક્રમની તુલના તમારા જમાનાના શિક્ષણ સાથે ના કરશો. તેવી જ રીતે તમે કેવા ટાંચા સાધનો અને વીજળીના બલ્બ પર ફૂટપાથ પર અભ્યાસ કરતા હતા તે સંઘર્ષની અમને પ્રેરણા આપી શકો પણ તમારી તમામ શીખામણોમાં વર્તમાન અભ્યાસક્રમનું ભારણ, અપેક્ષાઓનો બોજ, હરિકાઈ અને પડકારોનો નિર્દયતાથી છેદ જ ઉડાવી દેવાય છે. અમે જાણે સમાજનું કલંક હોઈએ તે રીતનો વ્યવહાર થાય છે.

૫) પપ્પા, મારું એટલું નિરીક્ષણ છે કે જેઓને પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ દરમ્યાન અભ્યાસની મહત્તા, રસ અને રૂચિ નથી હોતી તેઓને અમુક અપવાદોને બાદ કરતા અચાનક ૧૦મા કે ૧૨મા માં ૮૦-૯૦ ટકા ક્યાંથી આવી શકે? મારા જે પણ મિત્રો ધો. ૧ થી ૯માં સરેરાશ ૬૦-૬૫ ટકા માંડ લાવતા હોય ત્યાં સુધી તેના કુટુંબ અને સમાજને કોઈ વાંધો નથી હોતો. તેમના મમ્મી-પપ્પાએ ક્યારેય આટલા વર્ષોથી અભ્યાસની મહત્તા નથી સમજાવી. તેઓએ ક્યારેય તેમના સંતાનો જોડે સંવાદ નહોતો કેળવ્યો. તેઓ એમ જ માનતા હોય છે કે સગવડો અને વધુમાં વધુ રૂપિયા ખર્ચવાથી જ તેમની જવાબદારી પુરી થઈ જાય છે. હું એટલો નસીબદાર છું કે તમોએ પ્રાથમિક શિક્ષણથી જ મારી જે પણ પ્રતિભા હતી તેને બહાર લાવવા અંગત સમય આપ્યો હતો પણ મારા આવા ઘણા મિત્રો છે જેઓ પર રાતોરાત ૮૦-૯૦ ટકા લાવવાનું દબાણ છે. રોજે રોજ તેમના પર માનસિક અત્યાચાર, માનહાનિ થાય તેવું વર્તન કરવામાં આવે છે.

૬) પપ્પા, તમે પણ ઉકેલ આપવા કરતા સમસ્યાઓ અને ફરિયાદો વધુ કરો છો. આપણે વાતચીત કરવા કરતાં આરોપ અને ખુલાસા વધુ કરીએ છીએ.

૭) તમે જ કહો, તમને ડાયાબિટીસ ઘણું જ રહે છે. મમ્મીનું તો વજન કેટલી હદે વધી ગયું છે. ડોક્ટરે ખાવા-પીવામાં જીભ પરનો સંયમ, નિયમિત ચાલવાની કડક સુચના આપી છે. તમને પણ આ બધું કરવું કેટલું પડકારજનક લાગે છે. સંયમ અને નિયમિતતાની કસોટી થાય છે. રોજ વહેલા ઉઠવાની સલાહ અવગણવી પડે છે. મને તમારા પ્રત્યે સહાનુભૂતિ છે. તેવી જ રીતે અમને પણ રોજેરોજ શિક્ષણના બોજ ને નિયમિત રીતે ઝીલવા દરેક કિસ્સામાં હોંશ ના પણ હોય. અમે પણ ધીમે ધીમે કેળવાઈએ અને કદાચ ના પણ કેળવાઈ શકીએ. આખરે તો પ્રશ્ન શિસ્ત અને સમજનો જ છે ને ?

૮) મહદઅંશે એવું જોઈ છે કે જે પણ વિદ્યાર્થીને પોતાની જાતે અંદરથી જ વધુ સારા માર્કસ કે કારકિર્દીનું ઘડતર કરવાની પ્રબળ હોંશ હોય તે ઝળકી શકતો હોય છે. નબળા કે મધ્યમ વિદ્યાર્થીને પ્રેરણા આપી શકાય. વાતાવરણ અને ટેકો પુરો પાડી શકાય. બહુ તો કડકાઈથી તેને પુસ્તકો સાથે આખી રાત્રિ ઉજાગરો કરાવી શકાય. પણ આ તો ઘોડાને તળાવ સુધી લઈ જવાની વાત થઈ. પાણી તો તેને જાતે જ પીવું પડે. વિદ્યાર્થી જે અભ્યાસ કરતો હોય તેના વિષય કે પ્રકરણમાં તેને પાયાની ખબર

Nothing can stop the man with the right mental attitude from achieving his goal; nothing on earth can help the man with the wrong mental attitude. **Thomas Jefferson**

ના હોય તો ઈમારત વખતે મગજ ભમવા જ માંડે ને. આવી સ્થિતિ વચ્ચે બધાની બોર્ડ વખતે જ વાલીઓ અને સમાજ તેને જોરદાર માકર્સ લાવવાની રેસમાં મુકી દે છે. ઠપકો, અપમાન અને અવહેલનાનો દોર શરૂ થઈ જાય છે.

૯) મમ્મી.... એક બીજી વાત યાદ આવી. પ્રત્યેક વર્ષે બોર્ડનું પરિણામ આવે ત્યારે ૧૦મા કે ૧૨મા માં કોણ છે તે જાણીને તેના પરિણામ બાદ કયા વિદ્યાર્થીએ તેના વાલી કે જ્ઞાતિને ગૌરવ અપાવ્યું અને કોણે નિરાશ કર્યા તેમ 'આબરૂનું બજાર' ખડુ કરી દેવાય છે. સંતાનોને ખભે બંદૂક ફોડવામાં આવે છે. આ પરિણામ જ જાણે તેના જીવનની આખરી કુંડળી ના ઘડવાનું હોય ? મમ્મી... તને કે સમાજને પછીના વર્ષો આજ વિદ્યાર્થીઓ ક્યાં અને કેવો અભ્યાસ કરે છે તે જાણવાની પણ પરવા છે ખરી? પપ્પાના મિત્રએ બોર્ડમાં ૬૬ ટકા મેળવ્યા હતા તે ડોક્ટર તો નથી બની શક્યા. પણ, તેનામાં પડેલી સાહસવૃત્તિ અને સુઝને સહારે એક હોસ્પિટલને જ ત્રણેક મિત્રોએ સાથે મળીને બનાવી છે. જી...હા, તેઓ ડોક્ટરોને નોકરીએ રાખે છે... ૯૪ ટકા મેળવી ચુકેલા બોર્ડના વિદ્યાર્થીઓને !

પપ ટકા મેળવનારા મારા મિત્રના મોટાભાઈને ગ્રાફિક ડિઝાઈનમાં એ હદે રસ છે કે તેમાં આગળ ડિગ્રી મેળવીને તેમણે એક ઓફિસ જ ખોલી છે. તેના હાથ નીચે બોર્ડના ૮૨ ટકા મેળવેલા એન્જિનિયરો નોકરી કરે છે. કુંદનબેનનાં પુત્રએ ૫૨ ટકા મેળવ્યા ત્યારે બધાએ તેની ઠેકડી ઉડાવી હતી પણ પપ્પા... તમને ખબર છે આજે એ શું કરે છે ? તેને માર્કેટિંગમાં રસ કેળવ્યો. લંડનમાં જઈને આ ક્ષેત્રમાં આગળ છે. મહિને ઘેર ૫૦૦ પાઉન્ડ (રૂ. ૪૦,૦૦૦) મોકલે છે.

૧૦) મમ્મી... હું તો ખરેખર એવું માનું છું કે જો બધા જ જંગી ફી ભરીને મેડીકલ, એન્જિનીયરીંગ, ફાર્મસી કે ઈચ્છે ત્યાં પ્રવેશ લઈ શકે તેવી રીતે બેઠકો વધારાઈ રહી છે ત્યારે સંતાનોમાં જ નહીં તમારામાં પણ આત્મવિશ્વાસ અને સન્માન કેળવાય તે રીતે ગાડરિયા પ્રવાહમાંથી બહાર આવો. મમ્મી... તું તો જાણે છે કે મને પ્રેરણાત્મક વાંચનની ટેવ છે. મેં ગઈકાલે જ વાંચ્યું હતું કે 'કંઈક બનવા કરતા કંઈક કરવાના' જીવનમંત્ર પર ભાર મુકો. નાનપણથી ગુજરાતી મારો પસંદગીનો વિષય હોઈ નિબંધમાં અને વક્તૃત્વ સ્પર્ધાનો મારો શોખ આ પત્ર લખતી વખતે કામે લગાડ્યો છે. તમારી લાગણી દુભાઈ હોય તો માફ કરજો. પણ, હું તમારા કે સમાજના મનોરોગની સામે શરણે થવાનો નથી. પુરી નિષ્ઠાથી મહેનત કરીશ. સારા માકર્સ આવે તો ગમશે... બાકી મંજીલે ઓર ભી હૈ... !

અમિતાભ બચ્ચને જ હમણા એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે 'જો મારૂ ગમતું થાય તો મને ગમશે. નહીં થાય તો માનીશ કે ઈન્ફોર્મની તેવી ઈચ્છા હશે. હું જાણું છું કે મારા કરતા ઈન્ફોર્મ મારી દરકાર વધુ કરી શકશે. તે જે આપશે તે મને વધુ અનુકુળ હશે.'

.... એ જ તમારો

પુત્ર...

(સાભાર : શતદલ - 'વિવિધ' - ભવેન કરછી ગજરાત સમાચાર, તા. ૧૦/૦૨/૧૦, બધવાર)
I seldom think about my limitations. Helen Keller

Republic Delights

The 25th and 26th January evenings were days to be remembered by all.

On the 25th January the students of Std 2nd to 4th (Gujarati and English Mediums) had their Cultural Programme. A variety of items were presented on different themes and some just for entertainment. The Children danced, pranced, took us to their imagery fantasy land, and made the evening a success. It was our endeavour to bring as many as students we could on the stage to remove their stage fear and to showcase their talents and we did partially succeed. The Chief Guest were Mr. Yogesh Pathak & Mrs. Vandana Pathak. (Parents of Ex-Best Amitian, Avani Pathak)

26th January morning Chief Guest Dr. Mahavir H. Vasavada, Mathematician & Educationist hoisted the Tricolour. He also awarded the Best Amitian Prize to Apurva Ankleshwaria student of Std. XII (EM). Apurva is a soft-spoken, budding Mathematician & also an active participant in sports & co-curricular activities. Mrs. Saroj Rana was felicitated for her enthusiastic, continuous service for fifteen years with the school. She is an active, ever-smiling, helpful lady. The management also felicitated six other teachers for putting service before self.

On this day ‘‘કક્કાનો તેરમો અક્ષર...ટ’’ authored by Mr. Ranchhod Shah was unveiled by the hands of Dr. M. H. Vasavada.

The **e-classroom** was inaugurated keeping in mind the need for giving audio-visual instructions to the students for better imparting of knowledge.

26th January evening was reserved for the students of Nursery, LKG, UKG and std 1, (Gujarati and English Medium). Here we had different themes and the tiny tots showed amazing talent. The Chief Guest were Mr. Arvindbhai Doshi & Mrs. Nayanaben Doshi. (Parents of Ex-Best Amitian, Dhaval Doshi)

Overall in these two days a total of 1148 students from both the mediums have performed their talent.

People are just about as happy as they make up their minds to be.

Abraham Lincoln

ધો.૧૦ માટે સ્વૈચ્છિક પરીક્ષા

શિક્ષણના કેન્દ્રમાં વ્યક્તિ વિકાસ અને સામાજિક ઉત્થાન હોય છે. શિક્ષણ જીવન જીવવાની રીત શીખવે તેવું હોવું જોઈએ. શિક્ષણના માધ્યમથી વ્યક્તિનું ઘડતર થવું જોઈએ. વ્યક્તિ પ્રામાણિક, નિષ્ઠાવાન અને વફાદાર બને તેમ શીખવે તે શિક્ષણ. શિક્ષણના કેન્દ્રમાં વિદ્યાર્થી, વાલી, સમાજ, શિક્ષક અને અભ્યાસક્રમ હોય તે જરૂરી છે. પરંતુ આજે તો આ તમામ પરિઘ ઉપર ગયા છે અને કેન્દ્ર સ્થાને પરીક્ષા આવી ગઈ છે.

શિક્ષણના તમામ અનિષ્ઠોનું ઉદભવ સ્થાન પરીક્ષા બની ગઈ છે. વિદ્યાર્થીની સમજણ શક્તિનો વિકાસ કરવાને બદલે પરીક્ષા ગોખણ પટ્ટી કરતાં શીખવે છે. વિદ્યાર્થી પરીક્ષાર્થી બની ગયો છે. સમાજ (વાલી અને શિક્ષક બંને) વિદ્યાર્થીને જીવનનું કેન્દ્ર પરીક્ષા જ છે તેમ સમજાવે છે. આ કારણે પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થવા માટે વિદ્યાર્થી કાંઈ પણ કરવા તૈયાર છે. તે તો પેલું વીર નર્મદનું વાક્ય “યા હોમ કરીને પડો ફતેહ છે આગે” ને જીવન મંત્ર બનાવી પરીક્ષા આપે છે. તમામ નીતિઓને હાંસિયામાં ધકેલી દઈ પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થવા શામ, દામ અને દંડનો ઉપયોગ કરે છે.

સાચા અર્થમાં પરીક્ષા તો ક્યારનીય નિરર્થક પૂરવાર થઈ ચૂકી છે. અર્જુનની પરીક્ષાથી લઈને જોઈએ તો રામાયણમાંની સીતા સ્વયંવરની પરીક્ષાએ આપણને શું શું અને કેવું કેવું આપ્યું છે તેની ચર્ચા ન કરીએ તો જ સારું. છેલ્લા થોડાક વર્ષોમાં તો પરીક્ષા એટલે જીવનમાં પૈસા રળી આપવાનું સૌથી મોટું યંત્ર હોય તેમ આપણે સ્વીકારી લીધું છે. વધારે માકર્સ એટલે વધારે કહેવાતી સારી કારકિર્દી.

આ સંજોગોમાં ધો. ૧૦ની પરીક્ષા નાબૂદ કરવી કે કેમ? તેની સર્વત્ર ચર્ચા થઈ રહી છે તે યોગ્ય છે. પરંતુ ચર્ચા બાદ બને તેટલો જલ્દી નિર્ણય લેવાય તે પણ અત્યંત જરૂરી છે. ધો. ૧૦નો પરીક્ષાર્થી લગભગ પંદર વર્ષની શારીરિક વય ધરાવે છે. આ ઉંમરે તે પૂરેપૂરો પરિપક્વ નથી તેમજ અણસમજુ પણ નથી. આ સંજોગોમાં તે અન્યો કહે તેમ કરવા પ્રેરાય છે. તે અન્યોના સહારે આગળ વધતો હોવાથી પોતાનો નિર્ણય જાતે લઈ શકતો નથી. તેથી કેટલીકવાર તે દેખાદેખીથી નિર્ણય લે છે. આમ પરીક્ષાર્થી આ ઉંમરે જાતે નિર્ણય લઈ શકે તે સ્થિતિમાં ન હોય ત્યારે તેને ફરજિયાત પરીક્ષા આપવા માટે દબાણ કરવાનું યોગ્ય નથી.

આજે ધો. ૧૦ બાદ લગભગ તમામ વિદ્યાર્થીઓ આગળ અભ્યાસ કરવાનું વિચારતા હોય છે. સરકાર અને સમાજ પણ તે બાબતે પ્રોત્સાહન આપે જ છે. તેથી ધો. ૧૦ની પરીક્ષાને શાળાંત પરીક્ષા (Terminal Examination) કહેવું યોગ્ય નથી. અહીંયાથી બાળકની કોઈ કારકિર્દીનું પરિવર્તન આવતું નથી. તે આગળ અભ્યાસ જ કરે છે. વ્યવસાયલક્ષી પ્રવાહ તદ્દન નિષ્ફળ ગયો છે. આપણો સમાજ પંદર વર્ષની

Things turn out best for the people who make the best of the way things turn out.

ઉંમરે નોકરી કે વ્યવસાયને સ્વીકારતો નથી. આ સંજોગોમાં આ પરીક્ષા હેતુ વિહિન છે. માત્ર પરીક્ષા ખાતર પરીક્ષા લેવાય છે અને અપાય પણ છે. આ ઉંમરે વિદ્યાર્થી જીવનનો કોઈ રાહ નક્કી કરતો પણ નથી અને બદલતો પણ નથી તો પછી શા માટે આ પરીક્ષાનો આટલો મોટો હાઉ ઊભો કરવાનો ?

આજે આયુષ્ય મર્યાદા ઘણી વધી ગઈ છે. આ સંજોગોમાં બાળકના પ્રવેશની ઉંમર વધારવાની ખાસ જરૂર છે. પહેલાં પાંચ વર્ષે ધો. ૧ માં પ્રવેશ અપાતો તેને બદલે છ કે સાત વર્ષે કરવામાં આવે તો ધો. ૧૦ના પરીક્ષાર્થીની ઉંમર પણ બદલાશે વળી આજે જ્યારે કુટુંબોમાં સભ્યોની સંખ્યા ઓછી થઈ રહી છે ત્યારે બાળકને તેનું બાળ પણ કૌટુંબિક વાતાવરણમાં વધારે સમય ગાળવાનું મળે તો તે વધુ સારું છે. આજે જ્યારે એક કે વધુમાં વધુ બે બાળકોવાળા કુટુંબો અસ્તિત્વમાં આવ્યા છે ત્યારે આ બાળકોને કુટુંબમાં રહી સલામતીની ભાવનાનો વધારે અહેસાસ થાય તો તે સારું જ છે. વળી આજ બાળકો કુટુંબનું ભવિષ્ય હોવાથી સૌ વાલીઓ તેના ઉપર બાજી લગાવી રહ્યા છે ત્યારે બાળકો માટે તે વધુ સમય ફાળવે તે ઈચ્છનીય જ નહીં આવશ્યક છે પરંતુ કમનસીબે આજે વાલીઓ બાળકોને માત્ર બે વર્ષની ઉંમરે પણ બાલમંદિરમાં ધકેલવા માટે ઉત્સુક છે. આ સંજોગોમાં પણ ધો. ૧૦ની પરીક્ષાને ફરજિયાત કરવી યોગ્ય નથી.

સાચી પરિસ્થિતિ તો એ હશે કે આ સંજોગોમાં ધો. ૧૦ની પરીક્ષા લેવી જ હોય તો તેને મરજીયાત કરવી જોઈએ. આ પરીક્ષા ફરજિયાત કરવાની અત્યારના સંજોગોમાં સહેજ પણ જરૂર નથી. ધો. ૧૦ની પરીક્ષા શાળા કક્ષાએ લેવાય અને જે તે શાળા તેનું પ્રમાણપત્ર આપે. આ પ્રમાણપત્ર ધો. ૧૧ના પ્રવેશ માટે ઉપયોગી બની શકે. ધો. ૧૦ બાદ વ્યાવસાયિક કોર્સમાં જેને જવું હોય તેને માટે અલગ પરીક્ષા લઈ શકાય. વિદ્યાર્થી જે તે વ્યવસાયને અનુરૂપ કૌશલ્યો તથા વલણ ધરાવે છે કે કેમ તેની કસોટીનું આયોજન કરી તેની સફળતાને આધારે પ્રવેશ આપી શકાય. આ કાર્ય પધ્ધતિ કરવાથી પરીક્ષા આપનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા પણ ઘટશે અને તેથી પરીક્ષા વધારે વિસ્તૃત અને ગુણવત્તા સભર બનશે.

ધો. ૧૦ની પરીક્ષા સ્વૈચ્છિક થતાં વિદ્યાર્થીઓ ઉપર બિનજરૂરી માનસિક ભારણ ઓછું થતાં નાની કાચી ઉંમરે આવતા અપ્રમાણિક વિચારોથી દૂર રહેશે. જેને કારણે તેના જીવનમાં પ્રામાણિકનું મહત્વ ઉમેરાશે. આ ઉંમર ટેવોના ઘડતરની છે. તેથી જો પ્રમાણિકતાની સમજ કદાચ ન આપી શકાય તો પણ અપ્રમાણિકતા આચરતા દૂર રાખવાની ટેવ પડશે તો તે પણ અગત્યનું બનશે. આ સંજોગોમાં ધો. ૧૦ની જાહેર પરીક્ષાનો ભય દૂર કરવાનો એક સારો રસ્તો તેને સ્વૈચ્છિક બનાવવાનો છે.

સાભાર : ગણિત દર્શન : લેખક – રણછોડ શાહ

Our attitude toward life determines life's attitude towards us.

સમસ્યા ઉકેલમાં પરીક્ષાનું સ્થાન

માનવીના અસ્તિત્વની શરૂઆતથી તેને સરખામણી કરવાની ટેવ પડી ગઈ છે. જ્યાં સુધી તે પોતાની જાતની અન્યો સાથે સરખામણી કરી પોતે બીજાથી વધારે સારો કે ઊંચો છે તેવું સાબિત ન કરે ત્યાં સુધી તેનો અહમ્ સંતોષાતો નથી. કેટલીકવાર તેના આ માપદંડમાં તે જ્ઞાતિને મૂકે છે, તો કોઈકવાર તે રૂપને કે રૂપિઆને સાંકળે છે. દરેક વ્યક્તિને પોતે બીજાથી વધુ સારો છે તેમ સાબિત કરવાની સતત ઝંખના રહે છે. આ ખેવનામાંથી કદાચ પરીક્ષા પદ્ધતિનો ઉદ્ભવ થયો હોય તેમ લાગે છે. જે પ્રક્રિયા આપણે વારંવાર કરીએ તેનાથી આપણે ટેવાઈ જઈએ. તેમાં કશું અજુગતું લાગે નહીં.

કેટલીય સદીઓથી પરીક્ષાનું અસ્તિત્વ છે. માનવજીવનમાં આ માપદંડ કેન્દ્ર સ્થાને રહ્યો છે. વ્યાવસાયિક પ્રવેશથી માંડીને બઢતી સુધીનું હાથવગું સાધન એટલે પરીક્ષા. પછી આ પરીક્ષા લેખિત હોય કે મૌખિક. પરીક્ષા જાણે-અજાણે આપણા જીવનનું કેન્દ્ર બની ગઈ. યુવક-યુવતીની પસંદગીની વાત આવે ત્યારથી એક પાત્રે બીજા પાત્રની પરીક્ષામાંથી પસાર થવું પડે. એક વ્યક્તિ અન્ય વ્યક્તિને મૌખિક પ્રશ્નો પૂછે અને પછી થાય જીવનના પ્રારંભની પ્રક્રિયા. માત્ર અડધો કલાક કે એક કલાકની રૂબરૂ મુલાકાતમાં જીવનસાથીની પસંદગી થાય. આ કેટલા અંશે યોગ્ય છે તે વિચારવાનો સમય તો વર્ષો અગાઉ થવો જોઈતો હતો. પરંતુ આજે પણ લગભગ આ પ્રક્રિયા વિધિવત ચાલે છે. તેમાં જીવનની વાસ્તવિકતાને કે વિજ્ઞાનને કયાંય સ્થાન હોતું નથી.

આપણી પ્રત્યેક સવાર પરીક્ષાથી થાય છે. પ્રત્યેક ગૃહિણીએ આજે શું બનાવીશ તો પતિદેવને ગમશેની પરીક્ષા આપવી પડે છે. લગભગ પ્રત્યેક સંસ્થામાં દરેક કર્મચારીએ આજે મારું કાર્ય મારા ઉપરી અધિકારીને ગમશે કે કેમ તેવી કસોટીની પળોજણમાંથી રોજ પસાર થવું પડે છે. લગભગ તમામ વ્યવસાયોમાં પસંદગી માટે પ્રવેશ પરીક્ષા શરૂ થઈ ચૂકી છે. એક વ્યક્તિ કોઈ ખરીદી કરવા જાય તો સેલ્સમેન તેને પોતાની વસ્તુ ખરીદાવી શકે છે કે તેમાં નિષ્ફળ જાય છે તે પણ તેની પરીક્ષા જ છે ને ? ડોક્ટરને અનેક સવાલો પૂછતો દર્દી ડોક્ટર માટે પરીક્ષક બની જાય છે અને ડોક્ટર પરીક્ષાર્થી બની જાય છે. પ્રત્યેક રાજકારણીઓએ જનતાના દરબારમાં પરીક્ષાર્થી બની મત મેળવવા માટે દર પાંચ વર્ષે જવું પડે છે. નાગરિકો તેમને યોગ્ય લાગે તે સવાલો નેતાને પૂછી શકે છે અને નેતાજીએ લોકભોગ્ય અને તેમની સમજમાં ઉતરે તેવા જવાબો આપવા જ પડે છે. અરે ! કારકૂનથી માંડીને કલેક્ટર સુધી સૌએ તેની ઉપરના અધિકારીના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા સતત તૈયાર રહેવું પડે છે.

આવી જીવનની શરૂઆતથી અંત સુધી ચાલતી પરીક્ષામાં આજે ઉકળતા ચઢ જેવો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો હોય તો તે વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા દરમ્યાન પુસ્તકો સાથે બેસવા દેવા કે કેમ તે છે ? પુસ્તકો સાથે બેસવા દેવામાં વિદ્યાર્થીને મદદ કરવાનો ભાવ

Eagles come in all shapes and sizes, but you will recognize them chiefly by their attitudes.

છે. વિદ્યાર્થી પરીક્ષાને બરાબર સમજે તે છે. આપણા કમનસીબે આ પ્રશ્નને જે પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોવો જોઈએ તેના બદલે તેના બીજા પાસાને ધ્યાનમાં રાખીને ચર્ચાના એરણ ઉપર ચઢાવ્યો છે. સાચા અર્થમાં ‘પુસ્તકો સાથે પરીક્ષા’ પાછળ જે સમજ છે તે અંગે ચિંતન કરવાની જરૂર છે. વધારે ચર્ચા વિદ્યાર્થીની થવી જોઈએ તેને બદલે પરીક્ષાની થઈ રહી છે. પરીક્ષા એક સાધન છે, સાધ્ય તો બરેબર વિદ્યાર્થી છે.

વિદ્યાર્થીને માત્ર શાળા કે કોલેજ કક્ષાની પરીક્ષામાં પાસ થાય તે માટે જ શિક્ષણ અપાતું નથી. તેને તો તે જીવનની પરીક્ષામાં પાર ઉતરે તે માટે શિક્ષણ આપવાનું છે. આજે વિદ્યાર્થી શિક્ષણ કેન્દ્રીને બદલે પરીક્ષાકેન્દ્રી બન્યો છે તેમાંથી મુક્ત કરવાનો છે. આજનો વિદ્યાર્થી બાલમંદિરમાં દાખલ થાય ત્યારથી માંડીને પોતાની વ્યાવસાયિક સજ્જતા પ્રાપ્ત કરે ત્યાં સુધીની કારકીર્દિમાં તેના કેન્દ્ર સ્થાને માત્ર અને માત્ર પરીક્ષા રહે છે તેમાંથી મુક્ત કરવાનો છે. તેને બદલે આપણે પરીક્ષાના પ્રકારો અને પધ્ધતિઓમાં અટવાયા છે. કદાચ પરિસ્થિતિ વધુ ગુંચવાઈ રહી છે ?

સાચા અર્થમાં તો શાળા અને કોલેજ જીવનના શિક્ષણ દરમ્યાન તેને સમસ્યા ઉકેલની પધ્ધતિઓ શીખવવાની છે. જીવનમાં પ્રત્યેક ડગલે અને પગલે એક યા બીજા પ્રકારની સમસ્યા આવવાની છે. વ્યક્તિ આ સમસ્યાનો ઉકેલ કેવી રીતે લાવે છે તેના ઉપર તેના જીવનની શાંતિ, સ્થિરતા અને પ્રગતિનો આધાર છે. લગ્ન જીવનમાં સમસ્યા ઉકેલી ન શકે તેવી વ્યક્તિ તો છૂટાછેડાનો આશ્રય લે છે. જીવનના અંતિમ તબક્કે પહોંચી જાય છે. જે વ્યક્તિ વ્યવસાયમાં આવેલ મુશ્કેલીને સમજી તેનો ઉકેલ લાવી શકતી નથી તે વ્યવસાયમાં ક્યારેય સ્થિર થઈ શકતી નથી. જેના જીવનમાં સ્થિરતા નથી તે પ્રગતિ કેવી રીતે કરી શકે ? આગળ વધવું હોય તો વિચારવું પડે, જે મુશ્કેલી આવે તેનો સામનો કરવો પડે, તેનો યોગ્ય ઉકેલ લાવવો પડે તો જ જીવનમાં આગળ વધી શકાય.

આજનું શિક્ષણ માત્ર ‘પુસ્તકો’નું શિક્ષણ બન્યું છે. તેમાં સિધ્ધાંત(Theory)નું જેટલું મહત્વ છે તેના પ્રમાણમાં વ્યવહારું ઉકેલનું સ્થાન નજીવું છે. આ કારણે વિદ્યાર્થી જીવનમાં જ્યારે સમસ્યાનો સામનો કરવાનો આવે ત્યારે નિષ્ફળ પૂરવાર થાય છે. તે બીક કે ગભરાહટને કારણે આત્મહત્યા કરવા પ્રેરાય છે. શિક્ષણનો મૂળભૂત હેતુ તો જ્યારે કોઈપણ પ્રશ્ન જીવનમાં ઉપસ્થિત થાય ત્યારે તેની સમજ કેળવી તેનો યોગ્ય ઉકેલ શોધવાનો હોય છે.

નવી પરીક્ષા પધ્ધતિ એવી વિકસાવી જોઈએ કે જે વ્યક્તિને જીવનમાં આવતી સમસ્યાઓને કેવી રીતે હલ કરી શકે તે તરફ લઈ જાય. આ માટે સૌ પ્રથમ શિક્ષણની તરેહ બદલવી પડશે. અત્યારે અપાતું પરાવલંબી બનાવે તેવું શિક્ષણ (spoon feeding education) બંધ કરવું પડશે. શિક્ષકે સર્જનાત્મક શિક્ષણ તરફ આગળ વધવું પડશે. શિક્ષક અથવા વાલી (વાલી પણ એક શિક્ષક જ છે ને?) આ બાબતે સજ્જ થવું પડશે. વ્યક્તિના ઘડતરમાં વાચન મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. અત્યારે તો

There is little difference in people but that little difference makes a big difference.
The little difference is attitude. The big difference is whether it is positive or negative

શિક્ષણમાં કયાંય વાચન અને મનનનું સ્થાન નથી. તે કેન્દ્ર સ્થાને લાવવાનું રહેશે. ઘર અને શાળાના શિક્ષણે વહેણ બદલવું પડશે. આ માટેની તૈયારી બંને પક્ષોએ ગંભીરતાપૂર્વક કરવી જરૂરી બનશે.

બીજીવાત વ્યવસાયિક સજ્જતાની છે. વ્યવસાય માત્ર રોજીરોટીના ઉપાર્જન માટે નહીં પરંતુ 'માનવ બનાવવા'(Man making) માટેનો થવો જોઈશે. આપણા કેટલા સારસ્વત મિત્રો આ માટે સજ્જ છે ? આ જીવનના અત્યંત અગત્યના પાસા બાબતે કેટલા લોકો તૈયાર છે ? મોટાભાગે વર્ષોથી ચાલી આવતી શિક્ષણપ્રણાલી આપણા કોઠે પડી ગઈ છે. વ્યક્તિ હંમેશા મધ્યમમાર્ગી રહ્યો છે. બધા જેમ કરે તેમ આપણે કરવું તેવી માન્યતા રૂઢ થઈ ગઈ છે. જેથી નવીન વિચાર કે કાર્યને જીવનમાં સ્થાન જ નથી. 'બધા' કરે તેવું 'આપણે' કરવાનું જેથી કોઈ નવીન મુશ્કેલીનો સામનો ન કરવો પડે. પ્રત્યેક શિક્ષકે પોતાની આગવી કુનેહ દ્વારા શિક્ષણ આપવાનું તેવું વિચારવાનો સમય તો ક્યારનોય પાકી ગયો છે. વ્યવસાયિક સજ્જતા અત્યંત ગંભીર બાબત છે. આ બાબતે સરકાર કે સંસ્થા વિચારે તેને બદલે વ્યક્તિએ વિચારવું પડે. વ્યક્તિએ પોતાની રીતે વિચારવાની ટેવ પાડવી પડે. અત્યારે તો લગભગ ગાડરીઆ પ્રવાહમાં વહેવાની સૌને ટેવ પડી ગઈ છે.

ત્રીજી અને અગત્યની વાત જીવનમાં સફળતા પ્રાપ્ત કરવાની છે. માત્ર ઉત્તમ અર્થોપાર્જન એકલું જ જીવન સફળતા માટે જરૂરી નથી. પ્રત્યેક યુગમાં એક પ્રવાહ હોય છે અને તે હોય છે સામાજિક ઉત્થાન માટેનો પ્રવાહ. સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થતાં અગાઉ ભારતની આઝાદી પ્રાપ્ત કરવાની ચળવળ કેન્દ્ર સ્થાને હતી. ત્યારબાદ સામાજિક પ્રગતિનું મહત્વ હતું. આપણા કમભાગ્યે અને શિક્ષણ પ્રથાની નિષ્ફળતાને કારણે વ્યક્તિ 'સમાજકેન્દ્રી' બનવાને બદલે 'સ્વ'કેન્દ્રી બન્યો. 'અમે' ને બદલે 'હું' કેન્દ્ર સ્થાને આવ્યું. આમાંથી ઉચ્ચ ડિગ્રી ધારીઓ પણ બકાત ન રહ્યા, કદાચ તેઓ તો વધારે સ્વકેન્દ્રી બન્યા. તેમાંથી ભ્રષ્ટાચારનો ઉદય થયો.

ઘીમે ઘીમે ભ્રષ્ટાચાર કોઠે પડી ગયો. આપણી શિક્ષણ પદ્ધતિ અને તેનું મૂલ્યાંકન કરાવતી પરીક્ષા પદ્ધતિ સાચા માણસને ઓળખવામાં તદ્દન નિષ્ફળ નીવડી. વ્યક્તિનું મૂલ્યાંકન ગુણમાં થયું. તેના વ્યક્તિત્વના મૂલ્યાંકનની કોઈ વિચારણા જ ન થઈ. વ્યક્તિના ચારિત્ર્ય ને માર્કશીટમાં કયાંય સ્થાન નથી. તેના વિચારો અને આચરો ગુણપત્રકોમાં દષ્ટિગોચર થતા નથી. આ આપણી વિરાટકાય નિષ્ફળતા તરફ આપણે સતત 'આંખ આડા કાન' કર્યા છે. અને તેથી એક ઉત્તમ ઈજનેર, એક સારો ડોક્ટર કે એક વિદ્વાન પ્રાધ્યપક આપણે તૈયાર કરી શક્યા પણ આ તમામ ઉમદા માનવ તરીકે નિષ્ફળ નીવડ્યા.

હવે પછીની પરીક્ષા પદ્ધતિમાં આ પ્રશ્નનો ઉકેલ હોય તે જરૂરી છે. પુસ્તકો લઈને કે તેના વિના પરીક્ષા લેવાય તે જેટલું મહત્વનું નથી તેનાથી વિશેષ વ્યક્તિનું સાચું મૂલ્યાંકન થાય તેવા માપદંડ શોધવાનું જરૂરી બન્યું છે. આ ભગિરથ કાર્ય છે.

Things turn out best for the people who make the best of the way things turn out.

John Wooden

વ્યક્તિએ વ્યક્તિએ આ માપદંડો બદલાશે. તેનું સમૂહગત પદ્ધતિએ અમલીકરણ શક્ય બનશે નહિ. આ લાંબાગાળાની યોજનાનો સંપૂર્ણ વિચારણાને અંતે અમલ કરવાનો રહેશે. આ કાર્યમાં મૂલ્યનિષ્ઠ, અનુભવી અને માત્ર શિક્ષણને વરેલા લોકોને આમંત્રણ આપીને બોલાવી તેમના જ્ઞાન અને અનુભવનો લાભ સર્વજનહિતાય લેવાનો રહેશે. ‘આજની ઘડી તે રળીયામણી’ અન્વયે જ્યારે પરીક્ષાનો મુદ્દો જાહેર જીવનમાં ચર્ચાસ્પદ બન્યો છે ત્યારે તેના તરફ સૌ ચિંતન અને મનન માટે લાગી જઈએ તે જ ભવિષ્યની પેઢીની વર્તમાન પેઢી પાસે આશા અને અપેક્ષા છે. ક્ષુલ્લક વાતો અને સ્વહીત કે અહમની ચર્ચાઓ છોડી માત્ર

‘સર્વાંગીણ મૂલ્યાંકન’ કરી ઉત્તમ માનવ શોધે તેવી પદ્ધતિની ચર્ચા અને ત્યારબાદ અમલીકરણ આજની તાતી માંગ છે, જરૂરિયાત છે.

સાભાર : “સિકકાની ત્રીજી બાજુ” – રણછોડ શાહ

Student's Views On Examination

3 R Method

Exams? Don't worry be happy

The three R's are R = Raise the Question, Read and Review. Before you start reading make a survey of related materials of the topic to be read.

Then you raise questions about the topics which come to you based on your experience and your current knowledge. This makes you prepared for the topic to read.

Next you read the topic thoroughly with great concentration. After reading it, close the book and recite it and write its main topics without looking into the book, this helps to memorize it well.

Finally review it and find out whether you have understood it and remembered it well or not. Somebody has said that the revision of one minute, doubles your memory power.

Ashraf Patel. (Std.IX-A)

Dealing With Exams

Do's

- Learn everything with good concentration and understanding.
- Keep everything in memory.

Optimism means expecting the best, but confidence means knowing how to handle the worst.

- Revise in the mornings (early morning is the best time, since the brain will be more active after a good sleep)
- Prepare for exams right from the beginning and well in advance.
- Have confidence that you have learnt everything, you will remember everything, you will present everything and finally you will achieve your goal. Understand the question in depth; answer it in a cool manner without any tension.

Don't

- Study continuously (day and night).
- Don't take –coffee/tea better take health drinks to keep good energy levels.
- Avoid cool drinks/things to avoid unnecessary cold and fever during exam period.

During the examination

- Organize the time in the examination so you do not run out of time before completing the paper.
- Read the instructions carefully.
- Answer easier question first to boost your confidence.
- Do not change an answer that comes to the mind first unless you are absolutely sure that it is wrong.
- Have self-confidence.

After examinations

- Do not indulge in the post-mortems and comparisons with others.

In a Nutshell

- Learn from your past mistakes.
- Be committed.
- Be persistent and consistent.
- Avoid looking for reasons not to do work.
- Plan your time effectively.

Suraj Rawal (Std. IX-A)

Don't Quit

- Often the struggler has given up, when he might have captured the victor's cup,
- Success is failure turned inside out, the silver tint of the clouds of doubt, and you never can tell how close you are, It may be near when it seems so far.

When you believe you can, **you can.**

- When things go wrong as they sometimes will, when the road you are trudging seem uphill, when the funds are low, and the debits are high, And you want to smile, but you have to sigh, when care is pressing down a bit, rest if you must – but DON'T QUIT

Brinda Hadwani (Std. IX-A)

Combating Exam Fear

Pressure = Force/ Area

- The force of exam is always going to be constant. But if the area (days of study) increases, the pressure of exam decreases.
- This is the best possible way to Combat the terror and fear of exam.

*- Apurva M. Ankleshwaria (Std XII)
Best Amitian : 2009-10*

પરીક્ષા અને ક્રિકેટ મેચ

પરીક્ષા વન ડે મેચ
 પરીક્ષા ખંડ સ્ટેડિયમ
 પરીક્ષા બેઠક..... પીચ
 પ્રશ્નપત્ર..... બોલ
 માર્કશીટ..... સ્કોર બોર્ડ
 સુપરવાઈઝર વિકેટ કિપર
 પરિક્ષાર્થી..... બેટસમેન
 પેપર તપાસનાર..... એમ્પાયર
 પ્રશ્ન પૂરો થવો..... ઓવર
 જવાબ ન આવડવો..... કલીન બોલ્ડ
 ચિઢીઓ પકડાઈ જવી..... કેચ આઉટ
 ૩૫ ગુણ મેળવવા મેચ ટાઇ થવી
 નાપાસ થવું મેચ હારી જવી
 પાસ થવું મેચ જીતી જવી
 પ્રથમ નંબરે પાસ થવું મેન ઓફ ધી મેચ

- લખપતિ અમી એ. ધોરણ : ૬-૭

A man can succeed at almost anything for which he has unlimited enthusiasm.

Poems

પરીક્ષા

પરીક્ષામાં નથી ક્યાંય પરી, પણ છે શિક્ષા,
નિરોગી બાળ ને અનીમીક બનાવે પરીક્ષા
સ્વનું પરીક્ષણ અન્ય ને હાથે કરાવે પરીક્ષા.

પ્રસન્ન પરિવાર માં કરફરું લાવે પરીક્ષા
ડાહ્યા ડમરા દીકરા ને દયામણો બનાવે છે પરીક્ષા,
ખીલવા ને બદલે હરીફાઈમાં ઘડેલે છે પરીક્ષા.

- રાજ કેશા આર. ધોરણ: ૬-અ

ઊંચી હોય કે નીચી કક્ષા,
સહુએ આપવી પડે પરીક્ષા.
કોઈ કોઈ ગણે તેને શિક્ષા,
કોઈ ને માગવી પડે માર્ક્સની ભિક્ષા.
ખરેખર છે આ શિક્ષણની દીક્ષા.

- પરીખ પંકિત પી. ધોરણ: ૬-અ

પરીક્ષાનો આવકાર

એને આવતી ભાળી હું ગભરાઈ ગયો.
ઓ તારી ચોપડીઓના ઢગલામાં સપડાઈ ગયો.
આજુબાજુથી અગત્યનું છે કહી ભેગું કર્યું.
ટીચરે **I.M.P.** કહેલ સવાલો ગોખતાં ગભરાઈ ગયો.

તારી મને બીક લાગતી નથી, કારણ મારી તૈયારી છે.
તારે ને મારે તો ભાણતા સુધીની ચારી છે.

તારું નામ બતાવી મમ્મી-પપ્પા ભડકાવે છે.
તારા નામથી શિક્ષકો પણ અમને પડકારે છે.

તુ મોટું હથિયાર, પરીક્ષકો ધ્યાનથી તમને વાંચે
ના વાંચીએ તો કપાય માર્ક્સ અને અમે થઈએ નાપાસ.

પાસ નાપાસની રામાયણમાં વિદ્યાર્થી અટવાયો છે.
બાપ રે! કેટલી પરીક્ષાની ગણતરીમાં ગૂંચવાયો છે.

- વાલીશ્રી જિજ્ઞેશભાઈ શાહ (અક્ષ-ધો: ૯)

Always bear in mind that your own resolution to succeed is more important than any one thing.

પરીક્ષાલક્ષી ગીત

પરીક્ષા પરીક્ષા પરીક્ષા
થાકી ગયા માગીને જ્ઞાનની ભિક્ષા.
ન બન્યા જ્ઞાનાર્થી
ન માણ્યું અમારું બાળપણ,
ન માણ્યું કુદરતનું સગપણ,
પણ પામ્યા જીવનનું શાણપણ.

- પટેલ વિશ્વા, ધોરણ:૫-અ

સમય ઓછો છે વાંચન વધુ છે,
દયેય અને કાર્ય વચ્ચે અંતર ઘણું છે.

પરીક્ષાનો સામનો કરવા સક્ષમતા કેળવવી પડશે,
સાથ સહકાર અને મક્કમતા દાખવવી પડશે.

સપ્તાઈની સાથે સહાનુભૂતિ દાખવવી પડશે,
તો જ પરીક્ષાની ચિંતામાંથી મુક્તિ મળી શકાશે.

- પટેલ ઘવલ આર. ધોરણ:૬-અ

અટપટી પરીક્ષા

રમવું હતું મારે તો ગલીમા મિત્રો સાથે,
સાંભળવી હતી મારે તો વાર્તા બા પાસે,
જાવું હતું મારે તો મેળામાં દાદા સાથે,
તળાવના કિનારે શોધાવાતા મારે ચમકતા પથ્થરો,
છૂપાછૂપી રમવું હતું મારે તો માની સાડીના પાલવ સાથે,
પણ ત્યાંતો આવી પડી અટપટી પરીક્ષા...

પ્રજાપતિ પિનાંક, ધોરણ:૭-બ

જો પરીક્ષા ન હોત તો

જો પરીક્ષા ન હોત તો... સુખમય જીવન હોત,
દુ:ખ તો છે આ પરીક્ષાનું, નહિતર મહેનત બહુ ન હોત.
પરીક્ષા આવી એટલે તૈયારી કરવી પડે, મળેન ટહેલવા.
કે એવું થાતુ, પરીક્ષા આવી ને, દુ:ખાડે સૌનું માથું,

- શ્રોફ પ્રિયલ એસ. ધોરણ: ૭-બ

You are never a loser until you quit trying.

પરીક્ષા

પરીક્ષા એક સમય અનોખો,
સહુનાં જીવનમાં એ વસેલો.

બાળપણથી યુવાની સુધી,
મનમાં ગઈ છે એ વસી.

માથુ ભમે ને હાથ ધુલે,
દિમાગમાં પણ કાંઈ ના સુલે.

ફક્ત થોડી મહેનત ને કાજ,
પરીક્ષાને માની તમે રાક્ષસ આજ?

પરીક્ષા રથના અર્જુન તમે,
શિક્ષકો પણ સારથી બને.

અરે ! પરીક્ષા એ વસ્તુ શું છે ?
જે વર્ષમાં સમજયા તે લખવાનું છે.

ગોખવાનું કશું કામ નથી,
સવાલને સમજી જવાબ લખી.

કરવાનું નથી કંઈ મોટું કામ,
પરીક્ષા એ તો ભણતરનું બીજું નામ.

- ઝંકૃતિ ડી. પટેલ, ધોરણ:૯-અ

Exam એક ભૂલભૂલેયા

Exam બની જાય છે ભૂલભૂલેયા,
પછી ક્યાંથી પાર આવે આપણી નેયા?

નકકી થતા જ **Exam** ની **Date**,
આપણે થતા ઘણાજ **Upset**.

જેમ જેમ **Exam** આવે છે **Near**,
તેમતેમ સર્વત્ર ફેલાય છે **Fear**.

- ભૂમિકા એસ પટેલ, ધોરણ: ૧૧ કોર્મસ

You have to expect things of yourself before you can do them.

इम्तहान

इम्तहान की डगर पे बच्चो दिखाओ चल के।
एमिटी स्कूल है तुम्हारा भविष्य तुम्ही हो कल के।
पढ़ने का कष्ट सहना पढ़कर के पास होना।
परीक्षा में पास होकर आगे ही बढ़ते जाना।।
रख दोगे एक दिन तुम संसार को बदल के।
इम्तहान की डगर पे बच्चो दिखाओ चल के।
मात-पिता हो या गुरुजन सब के लिए हो आदर,
गर्वित कभी न होना तुम उच्च पद को पाकर,
पेपर बड़े कठिन हों तुम लिखना समज समज के,
इम्तहान की डगर पे बच्चो दिखाओ चल के।
गुरुओ की बात सुनना विषयो पर ध्यान देना।
तन,मन से खूब पढ़कर नाम स्कूल का रोशन करना।।
यश खूब ही मिलेगा, अच्छी डगर पे चल के।
इम्तहान की डगर पे बच्चो दिखाओ चल के।।

पटेल हिमांशु धोरण: ७-अ

Secret of Success

If you want to achieve success, You must work hard
Don't be depressed if you lose, Or get a bad report card.
Instead lift your spirits, And don't go on crying
Just begin afresh, And always keep on trying.
If you fail, keep on trying, And even if you don't succeed
Don't ever give up, Or cheat, driven by greed.
Keep endlessly trying, Despite constant frowns
For you'll ultimately succeed, And wear the crown.
Gaining success, you'll feel it's worth all that pain and sweat,
So keep on trying, and You'll succeed, I bet.

Yusuf S. Lokhandwala Std. IX-A

Accept Exams as Challenge

In this world which is fast and fury, Exams lead us to
worry
Exams are like a monster, Which gives us tension.
So make books your mate, And exams as your fate.
Accept exams as challenge, And try to overcome them.

Rahul S. Patol, Std. X

There's no substitute for guts.

Exams Need Patience

Examination is a great tension,
But we have to pay attention.

And do cooperation for mind's operation,
Examination makes us courageous.

Examination like tension / comes before our pension,
Examination is necessary for the world is full of competition.

Prepare your self with confidence,
It is essential to have patience.

- Jay U. Rana, Std. X

Exam : Near & Dear

O, My dear!
Don't have any exam fear,
There is study of time,
And exams are coming right,
Be brave and courageous
Be patient and righteous
Many more Many more,
you have to win high score

- Anuragi J. Patel, Std. X

Give up tension

Exam, Exam, Exam, What is this exam?
Nothing but mirror of perfection
In which you have to give up your tension
And just feel relaxation

- Sushant A. Painter, Std.X

DON'T GET STUCK

Heart racing, Breathe pacing, Mind swirling,
Fingers curling, Start to sweat, Mind that step,
Things moving, Head surging,
No don't look, They'll make you shake,
Get through questions, Like with sessions,
Be careful but, Don't get stuck.

- Vatsal N. Patel Std IX-B

Live as if your were to die tomorrow. Learn as if you were to live forever.
Gandhiji

Exam a Game

'E' stands for exaggeration, Before the games start ;
'X' stand for xerox of the mind, After the games start ;
'A' stands for ambition to win, When the game proceeds ;
'M' stand for mentality, When the end of the game comes ;
'S' stand for stress, To know the results of the game ;
At the end some win and some lose;
An exam is such a game

- Sherya U. Ambegaonkar, Std. X

Exams Way Of Life

I have just got up from my study table:
I feel exhausted!
I am dumb-founded!
And I am longing for some kind of excitement.
three hours of studies look like ages,
And the breaks fly so fast.
In the air there is tension,
In the brain there is trouble
Because the exams are coming nearer!

- Ravi D. Patel, Std. IX-B

જોડસ

- ૧) એક વખત પરીક્ષા ખંડમાં એક વિદ્યાર્થી વારંવાર પાછળ જોયા કરતો હતો.
શિક્ષકે તેને પૂછ્યું કે, તું વારંવાર પાછળ શા માટે જુએ છે?
વિદ્યાર્થીએ કહ્યું, “શું કરું? પ્રશ્નપત્રમાં જ લખ્યું છે કે પાછળ જુઓ!”
- ૨) પપ્પા: બેટા, પેપર કેવું હતું?
દીકરો: પપ્પા, સફેદ કાગળ પર કાળી સહી થી છપાયેલું હતું.
- ૩) પિતાજી : બેટા તારા પહેલી ટેસ્ટમાં કેટલા ગુણ આવ્યા છે?
દીકરો : પિતાજી, મહેશ કરતા પાંચ ઓછા.
પિતાજી : તો મહેશનાં કેટલાં ગુણ આવ્યા છે?
દીકરો : પાંચ

It's not the situation. . . . It's your reaction to the situation.

ઋણ સ્વીકાર

**કલમનાં માધ્યમથી ચિતરું છું પંદર વર્ષ,
શુભાર્થ દિવસો અનેરા અને થાય મને ખૂબ હર્ષ.**

ઝેમિટીનાં અર્થ માત્રથી અજાણ હું, શાળાનાં પ્રથમ દિવસને યાદ કરું છું ત્યારે, વિસ્મિત થઈ જાઉં છું. અહીં મને આનંદ, ઉત્સાહ, પ્રેમ તથા આંતરિક સૌંદર્ય ખીલવવાની તક મળી છે

“હોવું સદીનું હોય કે ક્ષણનું ફરક નથી.

માનવ જાતનો આગવો ઇતિહાસ રચાવવો જોઈએ”

શ્રી ભગવતી કુમાર શર્માની આ પંક્તિને ઝેમિટીનાં પટાંગણમાં ચરિતાર્થ થતી જાણી છે. અહીંનો માહોલ માટે માટે ઇતિહાસ રૂપ સાબિત થયો છે. અણસમજુ, અણઘડ હું જીવનમાર્ગ પર કયાંય ફંગોળાઈ ગઈ હોત પરંતુ શાળાએ મને પ્રકાશનું અસ્તિત્વ દેખાડ્યું છે. કેટલીય અક્ષમ્ય ભૂલોને માફ કરી જીવનની રંગોળીને ખૂબીપૂર્વક તૈયાર કરવાની તક આપી છે.

“માગ્યા વિના માએ ન પીરસે” પણ એથી ઊલટું જ અહીં કેટલીય વાર વણ માંગ્યે ઘણું બધું મળ્યું છે.

પુસ્તક પ્રત્યેનો મારો અનુરાગ શાળાના અગ્રણીઓએ લગાડ્યો છે. મારા કૌશલ્યને ઓપ આપી મારી લેખન શક્તિને ઉજાગર કરવાના પ્રયત્નોની સાથે પ્રોત્સાહન રૂપી ઈંધણ દ્વારા મારા આત્મવિશ્વાસની વાટને સતત સંકોરતા રહ્યાં, જેથી સાહિત્યનાં બે અક્ષરો ઘૂંટવા કે વાંચવા માટે હું કદમ ભરી શકી.

શ્રદ્ધાના બળે હું વિશ્વાસનું વાવેતર કરી શકી છું. મારા પર રાખેલ અડગ વિશ્વાસે મારી કાર્ય કરવાની તત્પરતા વધારી છે. ગમતા કાર્યો તો સૌ કોઈ કરે જ છે, પરંતુ અહીં ન ગમતા કાર્યને ગમતા કરવાની યાવી પામી છું.

અહીંના વાતાવરણનાં સુખમય સ્પંદનો મને સ્પર્શતા રહ્યા અને હું પંદર વર્ષનો ગાળો પ્રસન્નચિત્તે પૂર્ણ કરી શકી. અહીં મને ખૂબ...ખૂબ...ખૂબ અપનાપન મળ્યું છે, જેનું ઋણ હું ક્યારેય ચૂકવી શકું તેમ નથી.

શ્રીમતી સરોજબેનનું શાળાએ પંદર વર્ષની સેવા બદલ સન્માન કર્યું. તે વેળાએ પાઠવેલ પ્રત્યુત્તર.

It is our attitude at the beginning of a difficult task which, more than anything else, will affect its successful outcome.

આપઘાત કે ખૂન ?

પ્રત્યેક યુગ અને સમાજની એક લાક્ષણિકતા હોય છે. સમયે સમયે આ લાક્ષણિકતાઓ બદલાતી રહે છે. સૌને કંઈક નૂતન કરવામાં સાહસના દર્શન થાય છે. એક સમયે સૌ સાથે રહે, સંયુક્ત રહે, એક છાપરા નીચે રહે તેમાં પ્રગતિના દર્શન થતા હતા. સમૂહભાવનનું આગવું મહત્વ હતું. સમુહજીવન ઉત્તમ જીવન ગણાતું. સમૂહમાં જીવતાં હોવાથી એકાદ નબળી વ્યક્તિપણ કુટુંબમાં નભી જતી. વડિલોના જ્ઞાન અને અનુભવનો લાભ નાનેરાને મળતો તો યુવાનોના સથવારે વૃદ્ધવસ્થા શાંતિપૂર્ણ રીતે પૂર્ણ થતી. જીવનમાં કંઈક અર્પણ કર્યાના ઓકડકાર સાથે જીવન સમાપ્ત થતું.

પરંતુ ૨૧મી સદીમાં આ વિભાવનામાં પરિવર્તન આવ્યું. સંયુક્ત કુટુંબના લાભને બદલે તેની મર્યાદાઓ દૃષ્ટિગોચર થવા લાગી. પ્રત્યેક વ્યવસ્થાના લાભાલાભ હોય જ. જેમાં લાભ વધારે અને ગેરલાભ ઓછા હોય તેવી વ્યવસ્થા સ્વીકારવી જોઈએ. પરંતુ સંયુક્ત કુટુંબમાં વ્યક્તિનો વિકાસ રૂંધાય છે, અલગ વ્યક્તિત્વનો વિકાસ થતો નથી, સ્વતંત્ર નિર્ણય શક્તિ વિકસતી નથી, શોખ પોસાતો નથી અને સતત વડિલોના ઘાક-દબાણ નીચે વ્યક્તિએ જીવવું પડે છે. તેથી તેનામાં લઘુતાગ્રંથી આવે છે. આ કારણોસર વિભક્ત કુટુંબો અસ્તિત્વમાં આવ્યા. તેના ફાયદા સમજાવવા લાગ્યા. અમે બે અને અમારા બેમાં વ્યક્તિનો અહમ્ પોસાવવા લાગ્યો. નાની ઉંમરે જ નિર્ણયો લેવા પડે તેવી પરિસ્થિતિ આવતા નિર્ણયશક્તિનો વિકાસ થયો. મોટા કુટુંબની કામગીરીમાંથી મુક્ત થતા સ્ત્રીઓને કુટુંબની બહાર જઈ વિકાસની તક પ્રાપ્ત થઈ. આજે બહેનો અનેક પ્રકારના વ્યવસાયમાં અગ્રેસર છે. આજ રીતે નાનું કુટુંબ હોવાથી બાળકો ઉપર વ્યક્તિગત ધ્યાન આપવાનું શક્ય બન્યું. સમયની અનુકૂળતા પ્રાપ્ત થવા લાગી. સૌને એકબીજાની વધુ નજીક આવવાની તક સાંપડી. પ્રત્યેક વ્યક્તિના શોખ પોસાઈ શકે તેવી અનુકૂળતા થવા માંડી. સૌને પોતાની ઓળખ કરાવી શકાય તેવા સંજોગો ઊભા થયા. આ રીતે વિભક્ત કુટુંબમાં ઘણા વધારે લાભ છે તેમ સમાજમાં સમજાવવા તથા અનુભવવા માંડ્યું.

પરંતુ પ્રત્યેક સિક્કાને બે બાજુ હોય જ. આ ન્યાયે વિભક્ત કુટુંબની મર્યાદાઓ તરફ ધ્યાન જ ન ગયું. વિભક્ત કુટુંબમાં સમુહની ભાવનાનો લોપ થઈ રહ્યો છે. તે તરફ દુર્લક્ષ સેવાયું. અપેક્ષાનું ક્ષેત્ર વિશાળ બન્યું. પતિની આશાઓ અને જરૂરીયાતો માત્ર પત્નીએ જ સંતોષવાની પરિસ્થિતિ ઊભી થઈ. અહીંયા કાકા-કાકી કે મમ્મી-પપ્પા તો હતા નહીં કે જેઓ ક્યારેક મદદરૂપ બને. અપેક્ષા, આશા, જવાબદારી, ફરજ, પ્રેમ, સુખ, દુઃખ વગેરે માત્ર બે જ જણ વચ્ચે વહેંચવાની નોબત આવી. માત્ર બે જ વ્યક્તિઓને આ તમામ બાબતો પ્રત્યે ધ્યાન રાખવાનું હતું. એક જ વ્યક્તિમાં તમામ ગુણો કે અવગુણો હોય તેવું તો બને જ નહીં. પરંતુ “પતિથી જે કામ ન થઈ શકે” તે ‘પત્નીએ કરવું જ પડે’ તેવી પરિસ્થિતિ ઊભી થઈ.

આ પરિસ્થિતિ તમામ વિખવાદોની જનની બની. સંઘર્ષો આકરા બન્યા. અપેક્ષાઓ ચરમસિમાએ પહોંચી. પતિપત્ની વચ્ચે ઘર્ષણ તો અગાઉ પણ હતું પરંતુ

પરીક્ષા જીવન નથી પણ જીવનનો એક ભાગ છે.

આજે તે બિન્દાસ પણ કુટુંબમાં દેખાવવા લાગ્યું. માત્ર એક કે બે સંતાનો પાસે કુટુંબની અપેક્ષાઓ ઘણી વધી ગઈ. પતિપત્ની વચ્ચેની વિસંવાદિતા અગાઉ વડિલોના હાજરીમાં પ્રદર્શિત થઈ શકતી નહીં તેમ માત્ર સૂવાના ઓરડામાં (Bed room) જ ઘર્ષણ થતું. આ સમયે બાળકો હાજર ન હોય અથવા સૂઈ ગયા હોય તેથી દાંપત્ય જીવનનો કલહ બાળકોને જોવા કે સાંભળવા મળતો નહીં. દાંપત્ય જીવનમાં કડવાશ અને વિસંવાદિતા અગાઉ પણ હતા પરંતુ તેનું પ્રદર્શન બાળકોની હાજરીમાં થતું નહીં. આજે તે નાના બાળકો જોવા લાગ્યા. બાળક પ્રગતિ કરતું નથી અથવા પહેલા નંબરે આવતું નથી તેની ચર્ચા તેની હાજરીમાં મમ્મીપપ્પા કરવા લાગ્યા. એકબીજા ઉપર દોષારોપણ કરવા માંડ્યા. બાળકોની હાજરીમાં એકબીજાને ઊતારી પાડવાનું સહજ બન્યું.

બાળકો આ જોતાં મૂંઝાવવા લાગ્યા. પોતાની અકળામણ ક્યાં વ્યક્ત કરવી તે કોયડો બન્યો. અગાઉના સમય કરતાં આજે શબ્દાદિક અને શારીરિક હિંસાનું પ્રમાણ ઘણું વધુ વધી ગયું. બંને પાત્રો ભણેલા (શિક્ષિત ખરાં!) હોવાથી તેમનો અહમ્ ચરમસીમાએ પહોંચ્યો. આજના વિભક્ત કુટુંબો ગંભીર વિસંવાદિતા અનુભવી રહ્યા છે. નાનું કુટુંબ હોવાથી અને આર્થિક સધ્ધરતાને કારણે તમામ ભૌતિક સુવિધાઓ પ્રાપ્ત થતાં બહુ મોટા પ્રમાણમાં ‘સમય’ની અનુકૂળતા થવા માંડી. આ સમયનો સદુપયોગ થવાને બદલે દૂરઉપયોગ થવા લાગ્યો. અગાઉ જે સામાજિકરણ હતું તેનાં ચોટ આવવા માંડી. રજાઓમાં ‘મામા’ને ઘેર જવાનું અથવા ‘ગામડે’ જવાનું તદ્દન બંધ થઈ ગયું. બાળકો પણ વહેંચવાની વૃત્તિમાંથી તમામ વસ્તુઓ માત્ર પોતાની જ છે અને તેના ઉપર તેનો અકેલાનો અધિકાર છે તેમ માનવા અને કરવા લાગ્યા.

આજે પરીક્ષા અથવા શિક્ષણમાં ઈચ્છિત પરિણામ પ્રાપ્ત થતાં ન હોય ત્યારે જે વિદ્યાર્થી કે વિદ્યાર્થીની આપઘાત કરે છે તેના પાયામાં આ બાબતો રહેલી છે. તેના તરફ રખાતી (ઘર અને શાળા બંનેની) બહુ મોટી અપેક્ષાઓ છે. તે પોતાની વેદના વહેંચી શકે તેવી કૌટુંબિક, સામાજિક અથવા શૈક્ષણિક વ્યવસ્થા નથી. મમ્મી-પપ્પા પાસે સમય (કે સમજા) નથી તો શિક્ષકો માત્ર પગારદાર કર્મચારીઓ બન્યા. બંને એકબીજા ઉપર દોષનો ટોપલો ઢોળી નિરાંતનો ટોપલો લે છે.

આજનો બાળક આપઘાત કરતો નથી. પરંતુ સમાજ દ્વારા તેનું ખૂન થાય છે. સૌ વડિલો પોતે બાળક હતા તે વાત જ ભૂલી ગયા લાગે છે. ભણવાનું અને પરીક્ષા ભૂતકાળ માં પણ ક્યારે કોઈને ગમ્યા નથી. શિક્ષણ હંમેશા ભારરૂપ રહ્યું છે. વડિલો આ જાણતા હોવા છતાં નવી પેઢી પાસે જબરદસ્ત અપેક્ષાઓ રાખે છે. આ અપેક્ષાઓ સંતોષવા માટે પતિ-પત્ની ઘરને ‘રણભૂમિ’ બનાવી છે. તો શિક્ષકોએ શાળાને ‘ઘરમશાળામાં’ ફેરવે છે. આજનું બાળક નિઃસહાય બન્યું છે. કોઈ તેના વિકાસની જવાબદારી સ્વીકારવા તૈયાર નથી મમ્મી-પપ્પા તમામ આર્થિક જરૂરીઆતો પૂરી પાડી બાળક માટે “સર્વસ્વ” કર્યાનો ઓડકાર લઈલે છે. અલબત્ત બાળક પાસે ઉંચા પરિણામની અપેક્ષા રાખે છે.

પરીક્ષા જીવનની પ્રગતિ માટેનું માત્ર એક પગથિયું છે.

આજે તે બિન્દાસ પણ કુટુંબમાં દેખાવવા લાગ્યું. માત્ર એક કે બે સંતાનો પાસે કુટુંબની અપેક્ષાઓ ઘણી વધી ગઈ. પતિપત્ની વચ્ચેની વિસંવાદિતા અગાઉ વડિલોના હાજરીમાં પ્રદર્શિત થઈ શકતી નહીં તેમ માત્ર સૂવાના ઓરડામાં (Bed room) જ ઘર્ષણ થતું. આ સમયે બાળકો હાજર ન હોય અથવા સૂઈ ગયા હોય તેથી દાંપત્ય જીવનનો કલહ બાળકોને જોવા કે સાંભળવા મળતો નહીં. દાંપત્ય જીવનમાં કડવાશ અને વિસંવાદિતા અગાઉ પણ હતા પરંતુ તેનું પ્રદર્શન બાળકોની હાજરીમાં થતું નહીં. આજે તે નાના બાળકો જોવા લાગ્યા. બાળક પ્રગતિ કરતું નથી અથવા પહેલા નંબરે આવતું નથી તેની ચર્ચા તેની હાજરીમાં મમ્મીપપ્પા કરવા લાગ્યા. એકબીજા ઉપર દોષારોપણ કરવા માંડ્યા. બાળકોની હાજરીમાં એકબીજાને ઊતારી પાડવાનું સહજ બન્યું.

બાળકો આ જોતાં મુંઝાવવા લાગ્યા. પોતાની અકળામણ ક્યાં વ્યક્ત કરવી તે કોયડો બન્યો. અગાઉના સમય કરતાં આજે શબ્દાદિક અને શારીરિક હિંસાનું પ્રમાણ ઘણું વધુ વધી ગયું. બંને પાત્રો ભણેલા (શિક્ષિત ખરાં!) હોવાથી તેમનો અહમ્ ચરમસીમાએ પહોંચ્યો. આજના વિભક્ત કુટુંબો ગંભીર વિસંવાદિતા અનુભવી રહ્યા છે. નાનું કુટુંબ હોવાથી અને આર્થિક સધ્ધરતાને કારણે તમામ ભૌતિક સુવિધાઓ પ્રાપ્ત થતાં બહુ મોટા પ્રમાણમાં ‘સમય’ની અનુકૂળતા થવા માંડી. આ સમયનો સદઉપયોગ થવાને બદલે દૂરઉપયોગ થવા લાગ્યો. અગાઉ જે સામાજિકરણ હતું તેનાં ચોટ આવવા માંડી. રજાઓમાં ‘મામા’ને ઘેર જવાનું અથવા ‘ગામડે’ જવાનું તદ્દન બંધ થઈ ગયું. બાળકો પણ વહેંચવાની વૃત્તિમાંથી તમામ વસ્તુઓ માત્ર પોતાની જ છે અને તેના ઉપર તેનો અકેલાનો અધિકાર છે તેમ માનવા અને કરવા લાગ્યા.

આજે પરીક્ષા અથવા શિક્ષણમાં ઈચ્છિત પરિણામ પ્રાપ્ત થતાં ન હોય ત્યારે જે વિદ્યાર્થી કે વિદ્યાર્થીની આપઘાત કરે છે તેના પાયામાં આ બાબતો રહેલી છે. તેના તરફ રખાતી (ઘર અને શાળા બંનેની) બહુ મોટી અપેક્ષાઓ છે. તે પોતાની વેદના વહેંચી શકે તેવી કૌટુંબિક, સામાજિક અથવા શૈક્ષણિક વ્યવસ્થા નથી. મમ્મી-પપ્પા પાસે સમય (કે સમજા) નથી તો શિક્ષકો માત્ર પગારદાર કર્મચારીઓ બન્યા. બંને એકબીજા ઉપર દોષનો ટોપલો ઢોળી નિરાંતનો િસ લે છે.

આજનો બાળક આપઘાત કરતો નથી. પરંતુ સમાજ દ્વારા તેનું ખૂન થાય છે. સૌ વડિલો પોતે બાળક હતા તે વાત જ ભૂલી ગયા લાગે છે. ભણવાનું અને પરીક્ષા ભૂતકાળ માં પણ ક્યારે કોઈને ગમ્યા નથી. શિક્ષણ હંમેશા ભારરૂપ રહ્યું છે. વડિલો આ જાણતા હોવા છતાં નવી પેઢી પાસે જબરદસ્ત અપેક્ષાઓ રાખે છે. આ અપેક્ષાઓ સંતોષવા માટે પતિ-પત્ની ઘરને ‘રણભૂમિ’ બનાવી છે. તો શિક્ષકોએ શાળાને ‘ઘરમશાળામાં’ ફેરવે છે. આજનું બાળક નિઃસહાય બન્યું છે. કોઈ તેના વિકાસની જવાબદારી સ્વીકારવા તૈયાર નથી મમ્મી-પપ્પા તમામ આર્થિક જરૂરીઆતો પૂરી પાડી બાળક માટે “સર્વસ્વ” કર્યાનો ઓડકાર લઈ લે છે. અલબત્ત બાળક પાસે ઉંચા પરિણામની અપેક્ષા રાખે છે.

પરીક્ષા જીવનની પ્રગતિ માટેનું માત્ર એક પગથિયું છે.

Annual Sports Day : Chief Guest
Mr. Prafulla Chakra - VP, ABG Shipyard, Dahej
Date : 19-12-2009

Prof. Yash Pal, Scientist & Educator with
Mr. Ranchhod Shah and Prin. Prakash Mehta
at the National Children's Science Congress,
Gandhinagar on 29-12-09.

BAL MELA Organized by Nutan Bal Shikshan Sangh Inauguration Ceremony :
L to R : Mr. Ranchhod Shah, Ms. Pushpaben Patel (Managing Trustee, Sanskar Bharati Trust, Bharuch)
Mr. Paragji Patel, Mrs. Gayatriben Patel, Mr. Badribhai Joshi & Mrs. Pramesh Mehta. Date : 28-11-2009

50th Issue of **MAITRI - SETU** Unveiled by : Eminent Gujarati Author Mr. Joseph Macwan. Dt. 14-11-2010

અંક : ૫૧ • તા. ૨૦-૨-૨૦૧૦ • સ્થાપક સંપાદક : શ્રીમતી ચેલાબહેન વેદ

મૈત્રી - સેતુ

મૈત્રી લાવતું પવિત્ર અસ્તું મુજ હૈયામાં વહા કરે...

પરીક્ષા વિશેષાંક

Unveling of Mr. Ranchhod Shah's 6th Book : "કક્કાનો તેરમો અક્ષર.... ડ"
at the hands of Dr. Mahavir Vasavada. Date : 26-1-2010

ONLY FOR PRIVATE CIRCULATION • PRINTED MATTER • 3500,02-10

Amity School, Dahej Bypass Road, Bharuch-392 001. Ph.: 02642-239635
E-mail : amity@narmada.net.in • website : www.amityschool.net

MARMIK OFFSET • PH : (02642) 262909